Ազգ
Azg
armenian daily
15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1999 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 161 (1907)

Մոս ապագայում ՆԱՏՕ-ն չի միջամտի ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ՓՐԱՅՄ ՆՅՈՒՍ: ՆԱՏՕ-ն մոտ ապագայում չի ծրագրում միջամտել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը: Երկուշաբթի օրը Հյուսիսատլանտյան դաշինքի հետ Վրաստանի համագործակցության հեռանկարների մասին զեկուցումով ելույթ ունենալով Վրաստանի խորհրդարանի պաշտպանության եւ անվտանգության կոմիտեում կայացած բաց ունկնդրումներում, ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարի՝ ԱՊՀ-ի երկրների հարցերով օգնական Քրիս Դոնելին հայտարարել է, որ դաշինքի ղեկավարությունն առայժմ Աբխազիայի իրավիճակը չի համարում սպառնալիք: Դոնելին նշել է, որ ժամանակն է Հարավային Կովկասում հակամարտությունների կարգավորման որոշակի մոդել մշակել: Հետանկարում, ասել է ՆԱՏՕ-ի ներկայացուցիչը, այս տարածաշրջանում հնարավոր է հարավսլավական մոդելի կիրառում:

Նրա ասելով, ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությունը վստահ է, որ Վրաստանը եւ Հարավային Կովկասի մյուս երկրները կկարողանան հասնել տարածաշրջանում հակամարտությունների կարգավորման որոշակի համաձայնագրերի:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Կառավարության համար չախխափելն արդեն առավել ձեռնտու է

ԱԺ-ի համար նախաձեռնությունը պատժելի է

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

«Սեփականաշնորհման գործընթացը, ուզենք, թե չուզենք, շարունակվելու է, ասում եք ձախողվեց, այո, բայց ձախողվեց, որովհետեւ հասարակությունը եւ կոմունիստական տրամադրությունները խոչընդոտեցին: Վրաստանը մեզանից ուշ սկսեց, բայց հաջող ավարտել է սեփականաշնորհումը եւ տեսեք, թե որտեղ ներդրումներ կան, իսկ մենք միայն տեսական խոսակցություններ ենք ծավալում», ԱԺ ֆինանսավարկային, բյուջետային եւ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վարդան Խաչատրյանի համբերության բաժակը երեկ գրեթե լցրել էր: «Ազգի» կանխատեսումը, թե նախարարները վախենում են այս խորհրդարանից, ավելի ստույգ՝ նրա կարմիր տրամադրություններից, երեկ հաստատվեց: Կառավարությունը դիվանագիտորեն իր գործընկեր ԱԺ-ին առաջարկել էր բավականին թեթեւ օրակարգ՝ սեփականաշնորհման ցուցակում փոփոխություններ կատարելու օրենքները վերաբերում էին ոչ թե ռազմավարական նշանակություն ունեցող էներգետիկ բաշխիչ ցանցերին, ռոզմման համակարգին, այլ առանձին մի ձեռնարկության՝ «Հանքսման-Հայաստան» ընկերությանը, որն արտադրում է երկաթ-բետոնե կառուցվածքներ: Չոն Հանքսմանի անունը ծանոթ է Հայաստանում: 88 թ. երկրաշարժից հետո Հայաստան ժամանած բարերարներից Չոն Հանքսմանը գրեթե միակն է, որ իր առաքելությունը բարեգործությամբ ավարտված չհամարեց եւ Հայաստանում հիմնեց երկաթ-բետոնե կառուցվածքների երկրաշարժակայուն արտադրություն երեւանյան մի ձեռնարկության հիմքի վրա, որը 91 թ. կանգնած էր եւ շուտով կիսելու էր երբեմնի հզոր շինինդուստրիայի ճակատագիրը: 91 թ. Հայաստանի կառավարության հետ կնքված պայմանագրով Հանքսմանը ձեռք բերեց գործարանի բաժնետոմսերի 50 տոկոսը, այնուհետեւ բերեց նոր տեխնոլոգիաներ, որոնք Հայաստանում չկային, աստիճանաբար իր կատարած ներդրումների հաշվին 50 տոկոս բաժնետոմսերն աճեցին՝ դառնալով 84,3:

Տես ⧫ էջ 2

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Մոսկվայում անվտանգության հատուկ ռեժիմ

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մոսկվայում երեք մարդ է ձերբակալվել Կաշիրսկոյե խճուղում տեղի ունեցած պայթյունին մեղսակից լինելու կասկածանքով: Նրանցից երկուսը ֆիրմաների տերեր են, որոնք առաջին հարկում հարկաբաժիններ էին վարձով հանձնել այն տանը, որտեղ որոտացել էր պայթյունը, մյուս ձերբակալվածն էլ, ենթադրվում է, տեղափոխել էր այն տարան, որի մեջ գտնվում էր ահաբեկչական գործողության ժամանակ օգտագործված պայթուցիկ նյութը:

Մոսկվայում տեղի ունեցած վերջին պայթյուններում երեւում են «միեւնույն խմբի հետքերը», հաղորդել է ՌԴ ներքին գործերի նախարար Վլադիմիր Ռուշայլոն՝ նախագահ Բորիս Ելցինի հետ երեքշաբթի կայացած հանդիպումից հետո:

Մոսկվայում քաղաքագլուխ Յուրի Լուժկովի կարգադրությամբ գործողության մեջ է դրվել «անվտանգության հատուկ ռեժիմ», որով նախատեսվում է խստացնել անձնագրային վերահսկողությունը մայրաքաղաքում եւ երեք օրվա ընթացքում բոլոր ժամանածների վերագրանցում անցկացնել:

Ուժեղացված է քաղաքի կենսականորեն կարեւոր օբյեկտների պահպանությունը: Վերահսկվում է այլ քաղաքներից Մոսկվա մտնող ամբողջ տրանսպորտը, ստուգվում են բեռները պայթուցիկ նյութերը ժամանակին հայտնաբերելու համար: Վերահսկվում է նաեւ բնակելի հատվածը, այն տների համատարած ստուգումներ են անցկացվում, որոնց առաջին հարկերում հարկաբաժիններ եւ նկուղներ են վարձակալում առեւտրի կառույցները: Ուժեղացված է պարեկությունը մետրոյում, կայարաններում, շուկաներում, հյուրանոցներում, քաղաքի փողոցներում եւ հրապարակներում, քաղաքացիների կուտակման վայրերում:

Սալոնիկում հրկիզվել է ՌԴ հյուպատոսության երեք ինքնաշարժ

ԱԹԵՆՔ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Այսօր գիշերը Մոսկվայի ժամանակով ժամը 2.30-ին Սալոնիկում հրկիզվել է ՌԴ գլխավոր հյուպատոսության երեք ինքնաշարժ: Հանցագործության դրդապատճառները, կազմակերպիչներն ու իրականացնողներն առայժմ հայտնի չեն: Այդ փաստը այսօր առավոտյան ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հաստատեցին Հունաստանում Ռուսաստանի դեսպանությունում:

Սալոնիկի հյուպատոսության աղբյուրներից ստացված տվյալների համաձայն, դիվանագիտական համարանիշերով այդ երեք ինքնաշարժերը կանգնած են եղել քաղաքային ավտոկայանում: Ընդ որում, այնտեղ գտնվող տեղական համարանիշերով ինքնաշարժերից ոչ մեկը չի տուժել:

Ոստիկանությունն սկսել է քննել միջադեպը: Առայժմ պարզ չէ, խոսքը չարամիտ խուլիգանությա՞ն մասին է, թե՞ ահաբեկչական գործողության:

Խորհրդարանականները Թբիլիսիում ներդաշնակեցնում են մարդու իրավունքների օրենքները

ԹԲԻԼԻՍԻ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՄՆԱՐՔ: Սեպտեմբերի 14-ին Թբիլիսիի «Շերաթոն Մետեխի Պալաս» հյուրանոցում աշխատանքն է սկսել «Կովկասյան պետությունների օրենսդրությունը մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում. իրականացում եւ ներդաշնակեցում» թեմային նվիրված միջազգային սեմինարը, որն ընթանում է Եվրախորհրդի հովանու ներքո: Սեմինարին մասնակցում են Վրաստանի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի խորհրդարանական պատվիրակությունները: Սեմինարին մասնակցելու նպատակով Թբիլիսի են ժամանել Եվրախորհրդի միջխորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ լորդ Ռասել Ջոնսթոնը, Ադրբեջանի Միլլի մեջլիսի նախագահ Մուրթուզ Ալեսքերովը: Սեպտեմբերի 15-ին հանդիպման մասնակիցներին կմիանա Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Կարեն Դեմիրճյանը:

Ռասել Ջոնսթոնը հատկապես նշել է երկխոսության կարեւորությունը Կովկասում խաղաղական մթնոլորտի բարելավման առումով: Նա ընդգծել է, որ գործընթացը նախաձեռնվել է Վրաստանում, եւ սա Հարավային Կովկասի խորհրդարանների խոսնակների արդեն երկրորդ հանդիպումն է՝ այս տարվա ապրիլին Ստրասբուրգում կայացած բանակցություններից հետո:

Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար Արմեն Խաչատրյանն իր ելույթում ընդգծել է, որ Հայաստանը եռակողմ հանդիպումները դիտում է որպես մի փուլ՝ Եվրախորհրդին անդամակցելու ճանապարհին, ընդգծելով, որ Հայաստանը բաց է կառուցողական երկխոսության համար»:

Սեմինարի մասնակիցներին ողջունել է նաեւ Մուրթուզ Ալեսքերովը, որը հավաստել է եվրոպական կառույցներում ինտեգրացմանն ուղղված իր երկրի արտաքին քաղաքական կուրսի անսասանությունը:

Հանդիպեցին Հայաստանի եւ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարները

ԲԱՔՈՒ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայ-ադրբեջանական հակամարտության գոտում հրադադարի ռեժիմի ամրապնդմանն առնչվող հարցեր են այսօր քննարկվել երկու հանրապետությունների պաշտպանության նախարարներ Վաղարշակ Հարությունյանի եւ Սաֆար Աբիեւի հանդիպմանը՝ Ղազախի շրջկենտրոնի սահմանամերձ կետերից մեկում, նախագահներ Հեյդար Ալիեւի եւ Ռոբերտ Քոչարյանի միջեւ ձեռք բերված պայմանավորվածության համապատասխան: Ըստ ԻՏԱՌ-ի, այս տեղեկատվությունն այսօր տարածել է Ադրբեջանի ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այս տեղեկատվությունն այսօր տարածել է Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը, նշելով, որ առայժմ մանրամասներ չունի երկու երկրների ռազմական գերատեսչությունների ղեկավարների հանդիպման մասին:

ԼՂՀ-ում նոր զինկոմ եւ պաշտպանության նախարարի տեղակալներ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը սեպտեմբերի 14-ին ստորագրել է հրամանագիր Յուլիկ Գաբրիելյանին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության զինվորական կոմիսար նշանակելու մասին: ԼՂՀ նախագահի մամլո ծառայությունից հայտնում են նաեւ, որ նախորդ օրը Արկադի Ղուկասյանը հրամանագրեր է ստորագրել գեներալ-մայոր Մովսես Հակոբյանին ԼՂՀ պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ, իսկ Գնդապետ Վիտալի Բալասանյանին՝ պաշտպանության նախարարի տեղակալ նշանակելու մասին:

ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

6 կողմ, ոչ մի դեմ եւ ձեռնպահ. թեկնածուի մականունը քվեաթերթիկում նշելու առաջարկը չընդունվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը, սեպտեմբերի 14-ի նիստում քննարկելով տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին առնչվող մի շարք հարցեր, որոշեց անփոփոխ թողնել թեկնածուների վստահված անձերի գրանցման կարգը:

Ընտրողների գրանցման եւ քվեաթերթիկ ստանալու կարգի կապակցությամբ ԿԸՀ նախագահ Արտակ Սահրադյանը տեղեկացրեց, որ ՀՀ զինված ուժերի կողմից ստացվել է պարզաբանում, ըստ որի զինվորները չեն մասնակցելու տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին. դա բացատրվեց այն հանգամանքով, որ զինվորների մասնակցությունն ընտրություններին կարող է էականորեն ազդել այս կամ այն ընտրատարածքում քվեարկության արդյունքների վրա: Արտակ Սահրադյանի հայտարարությունը հանձնաժողովի այլ անդամների կողմից ընդունվեց ոչ միանշանակ, եւ ԿԸՀ-ն ի վերջո որոշեց հետաձգել հարցի քննարկումը:

Այնուհետեւ ԿԸՀ-ն հաստատեց տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների քվեաթերթիկի ձեւը: Որոշվեց, որ ի տարբերություն ԱԺ ընտրությունների, քվեաթերթիկում թեկնածուների անունները չեն համարակալվելու: Հանձնաժողովը որոշեց նաեւ այն ընտրատարածքներում, որտեղ թեկնածուների մեջ կլինեն նույն անունը կրող անձինք, քվեաթերթիկում ավելացնել «անձնագրային տվյալներ» տողը: ԱԺՄ ներկայացուցիչ Վահե Վարդանյանն առաջարկեց, որ նման դեպքերում, թեկնածուի ցանկությամբ, քվեաթերթիկում նշվի նաեւ նրա երկրորդ անունը՝ մականունը: ԿԸՀ նախագահը փորձեց ընդդիմանալ առաջարկին՝ որպես «օրենքից չբխող», սակայն Վարդանյանը պնդեց, որ առաջարկը դրվի քվեարկության: Առաջարկն ստացավ 6 կողմ ձայն եւ չընդունվեց, քանի որ դեմ եւ ձեռնպահ քվեարկող չեղավ, քվեարկությունը համարվեց չկայացած:

digitised by A.R.A.R.@

ընթացիկ

Հայաստան-սփյուռք համաժողովը եւ Շեւարդնաձեի այցը՝ նախագահի աշխատանքային օրացույցի կենտրոնում

Նախագահի մամուլի քարտուղար Վահե Գաբրիելյանի երեկվա ճեպազրույցում ներկայացվեց նախագահի աշխատանքային առաջիկա երկու շաբաթվա օրացույցը: Սեպտեմբերի 15-ին նախագահը կընդունի ՌԴ կրթության նախարար Վլադիմիր Ֆիլիպովին, որը կժամանի Հայաստան մասնակցելու սլավոնական համալսարանի բացմանը, հաջորդ օրը ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Նորվեգիայի ԱԳ նախարար Կնուտ Վոլեբեկին, որի հետ քննարկելու կլինի Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրը: Սեպտեմբերի 17-ին նախագահին հավատարմագիր կհանձնի ՀՀ-ում Հարավ-Աֆրիկյան Հանրապետության նորանշանակ դեսպանը, սեպտեմբերի 21-ին նախագահը կմասնակցի Հայաստանի Անկախության տոնին նվիրված հանդիսավոր զորահանդեսին, 22-ին Հայաստան-սփյուռք համաժողովի բացմանը, կհանդիպի համաժողովի մասնակիցներին եւ պատվիրակություններին: Խորհրդաժողովի ընթացքում, որին նախորդել են հանդիպում-խորհրդակցություններ սփյուռքահայ ազդեցիկ համայնքներում, կքննարկվեն ամենատարբեր հարցեր, կլսվեն զեկուցումներ Հայաստան-սփյուռք կառուցվածքային կապերի, հայկական լոբբիզմի եւ խաղաղության, ճակատագրային եւ սոցիալական խնդիրների, բարեգործության, տեղեկատվության եւ հեռահաղորդակցության, տնտեսական զարգացման հեռանկարներին առնչվող թեմաներով: Զեկուցումներին կնախորդեն ելույթներ, ի մասնավորի՝ Ռոբերտ Քոչարյանի բացման խոսքը, կաթողիկոսական տեղապահ Ներսես արք. Եոիսկոտոս Պոզապալյանի եւ Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա-ի, ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի ողջույնի խոսքերը:

Համաժողովին կմասնակցեն ավելի քան 50 երկրներից ժամանած պատվիրակությունների ավելի քան 700 ներկայացուցիչներ, ամենայն հավանականությամբ կընդունվի հայտարարություն, անհրաժեշտության դեպքում կընտրվի գործադիր մարմին, կստեղծվեն աշխատանքային խմբեր հետագա գործողությունների համակարգման համար: Համաժողովի վերջին օրը տեղի կունենա հայ գործարարների հավաք, նախագահը կընդունի համաժողովում ներկայացված երկրներից ժամանած դեսպաններին: Նախատեսվում է նաեւ Վրաստանի նախագահ Էդ. Շեւարդնաձեի պաշտոնական այցը Հայաստան, որը հավանաբար կարճատեւ կլինի (այցելության ժամկետներն առայժմ ճշտվում են): Հնարավոր է, որ նախագահը ժամանակ գտնի այցելելու Սեւանի ՀԷԿ էներգետիկների խնդիրներին տեղում ծանոթանալու:

Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումներին անդրադառնալով, պրն Գաբրիելյանը չհամաձայնեց վերջիններիս «գաղտնիության» թեզին, քանզի գաղտնի հանդիպումների մասին հանրությունն, ըստ նրա, չի տեղեկացվում առհասարակ: Պարզապես, ձեռք բերված պայմանավորվածությունների համաձայն, հրապարակվում են հանդիպումներում արծարծված միայն այն խնդիրները, որոնց շուրջ համաձայնություններ են կայացվել՝ բանակցային գործընթացը Մինսկի խմբի շրջանակում շարունակելու պատրաստակամությունը, վարչապետների, պաշտպանության եւ ԱԳ նախարարների մակարդակով շարունակվելիք երկխոսությունը եւ այլն: «Ազգի» հարցին պատասխանելով, նախագահի խոսնակը մերժեց նաեւ Արցախը բանակցային գործընթացից դուրս թողնելու վարկածը. բանակցությունները շարունակվելու են Մինսկի խմբի շրջանակում, ինչն արդեն իսկ նշանակում է, որ Արցախի բանակցային կողմ լինելու խնդիրը վիճարկման ենթակա չէ:

Երկկողմ հանդիպումները կշարունակվեն ըստ անհրաժեշտության, հավանական է՝ միջազգային խոշոր միջոցառումների ընթացքում: Եվրախորհրդին անդամակցելու հարցում պրն Գաբրիելյանը համբերատարության կողմնակից է. անդամակցության ընթացակարգերը շրջանցել չի կարելի: Ակնկալվում է, որ հաջորդ տարի հարկ եղածից առավել «ճակատագրական» ընկալվող այս խնդիրը կլուծվի: Լրագրողները երեկ ավելի հարցասեր էին, քան սովորաբար, պատասխաններն էլ, բարեբախտաբար, սովորականից ավելի հանգամանալից:

ՍԻՍԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Կառավարության համար չաշխատելն արդեն առավել ձեռնտու է

Սկիզբը էջ 1

Այսօր Ջոն Հանթսմանն առաջարկում է կառավարությանը մասնավորեցնել պետական վերջին բաժնեմասը՝ 15,7 տոկոսը: Փաստենք, որ Հանթսմանը աղետի գոտում իրականացնում է 10 մլն դոլարի ծրագիր, որի առաջին արդյունքները ռադիոլոգիական հաստատություններ են եւ բնակելի շենքեր: Համաձայն ՀՀ օրենսդրության, Հանթսմանը կարող է պետական վերջին բաժնեմասը դարձյալ սեփականաշնորհել, քանզի ՀՀ կառավարությունը չի իրականացնում համապատասխան ներդրումներ: Բայց ինչպես յուրաքանչյուր օտարերկրյա հեռահար ներդրողի՝ նրան անհրաժեշտ էր քաղաքական որոշում: «Հանկարծի՞ն է արդյոք Հայաստանն ազատական բարեփոխումներին» հարցադրումը Հայաստանում տրվում է դանդաղ ընթերցում: Ջոն Հանթսմանը դիմել է ՀՀ կառավարությանը՝ առաջարկելով 1998-2000 թթ. սեփականաշնորհման ցուցակում ներառել նաեւ իրենց հաստատուն ընկերությունը: «Հանթսման-Հայաստան» ձեռնարկության 100 տոկոս բաժնետոմսերը գնելուց հետո սեփականատերը նախատեսում ունի ավելացնել ներդրումները: Սեփականաշնորհման ցուցակում փոփոխություններ կատարում է ԱԺ-ն: Եվ պարզ է, որ բռնկվեց մի կաթիլ մեղրի պատմությունը:

Դանակով կարելի է ե՛ւ մարդ սպանել, ե՛ւ հաց կտրել

Բնութագրական է, որ սեփականաշնորհման եւ օտարերկրյա ներդրողների ու սեփականատերերի հասցեին իրենց պարտքը համարեցին քար նետել ոչ միայն կոմունիստները, այլեւ «Միասնություն», Դաշնակցություն եւ «Օրինաց երկիր» խմբակցությունների անդամները: «Հանթսմաններ, ֆրանսիացիներ, հույներ, արտասահմանցիներ» քննարկումները շեշտված բացասական երանգավորում ունեին: Հանկարծ խորհրդարանական ամբիոնի մի հատված հիշեց հայրենական արտադրությունը: Դաշնակցական մի պատգամավոր առաջարկեց անգամ բանկ, ոչ բարձրորակ, բայց տեղական արտադրանք արտադրել՝ ի հակակշիռ արտասահմանյան տեխնոլոգիաների: ԱԺ խոսնակ Կարեն Դեմիրճյանը եւս սուր տվեց այդ զայրույթին՝ մի՞թե մենք չենք կարող երկար-բեռնյա կառուցվածքներ արտադրել: «Մերն ուրիշ է» կարգախոսը ըստ ամենայնի խիստ բացասաբար է անդրադարձել որոշ օրենսդիրների մտածողության վրա: Պաշտպանվելով դրսի աշխարհից եւ մերժելով ազատական բարեփոխումները, որ այդքան սիրում են մերօրյա քաղաքական գործիչները «չարեփոխում» անվանել, Հայաստանն ի վերջո տնտեսական ձախողումների շղթայից դուրս չի գա: Արդեն քանիցս շեշտել ենք օտարերկրյա ներդրումների սահմանափակ ներգրավումը, վարկային միջոցների սառեցումը եւ Հայաստանից հետզհետե մեծացող արտագաղթը: Երբ տեղաբնակներն են հեռանում հայրենիքից, ապա ինչո՞ւ պետք է օտարերկրացիները ծախսեն գումարներ ներդնել: Պատգամավոր Լեոնիդ Հակոբյանը նոր խորհրդարանում իրեն շանթաձիգ Զեւս է կարծում, երբ նախորդ ԱԺ-ում «Հանրապետություն» խմբակցությունը նրա ձախ ամբոխավարությունը կարող էր կտրուկ կասեցնել, ապա այստեղ նրա հետ բոլորը համաձայն են: Ազատականության վերջին պաշտպանները դարձան «Հանրապետական» կուսակցության մեկ-երկու դեմքեր՝ տնտեսավարող Հերմինե Նաղդալյանը եւ Տիգրան Թորոսյանը: Ի պատիվ ԱԺ ֆինանսավարկային, բյուջետային եւ տնտեսական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Վարդան Խաչատրյանի՝ պետք է նշել, որ վերջինս գերագույն ջանքերով փորձում էր խնդիրը տեղափոխել քաղաքական անպտուղ վեճերից դեպի գործնական-տնտեսագիտական ոլորտ: Ի՞նչ է ի վերջո սեփականաշնորհումը. Հերմինե Նաղդալյանը ձեւակերպեց շուկայական դասագրքերի խնդրի պատասխանը՝ գտնել ամենաարդյունավետ տնտեսավարողին եւ հանձնել նրան սեփականությունը: Այսօր Հայաստանում կան եւ պետական, եւ մասնավոր բազում ձեռնարկություններ, որոնք ոչինչ չեն արտադրում, այլ միայն մեծացնում են պարտքերի բեռը: Պատահական չէ, որ վարչապետ Վազգեն Սարգսյանը նույն այդ արհմիությունների հետ հանդիպման ժամանակ շեշտել էր, թե Հայաստանում պետք է սկսվի սեփականաշնորհման երկրորդ փուլը, երբ կփոխվեն ոչ միայն պետական ձեռնարկությունների սեփականատերերը, այլեւ մասնավոր այն ընկերությունների, որոնք այդպես էլ չեն կարողանում գործարկել իրենց ձեռք բերած տնտեսական հզորությունները: Ասում են՝ վատ պարողին ամեն ինչ խանգարում է: Հետեւաբար ոչ թե սեփականաշնորհման պարն է վատը, այլ մեր պարողները:

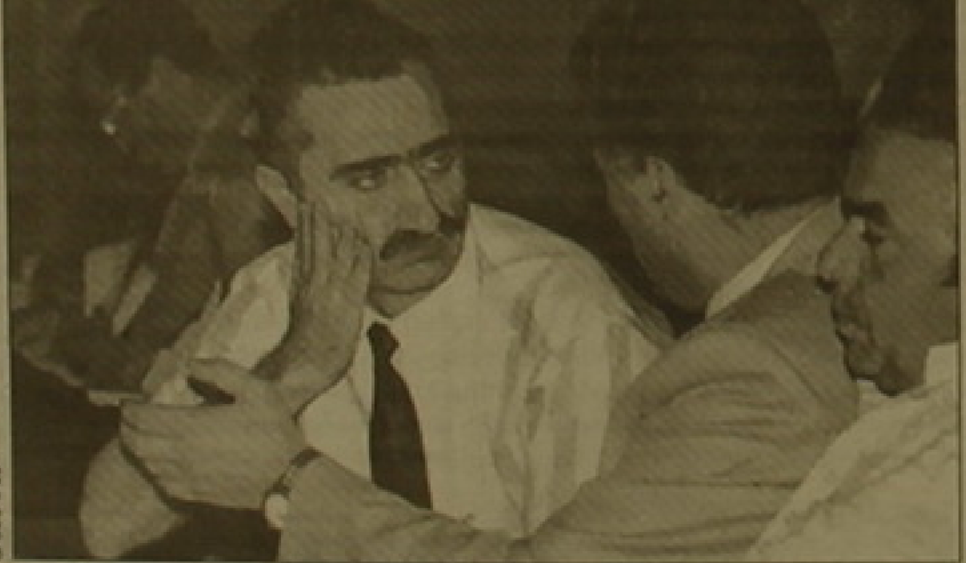

Քաղաքաշինության նախարարը վախեցած էր

ԱԺ սակավաթիվ ազատականներին այդպես էլ չկարողացան օգնել կառավարության անդամները: Քաղաքաշինության նախարար Հ. Հովհաննիսյանն այնքան էր շփոթված, որ պատգամավորներին խնդրեց իրեն չվախեցնել, ապա մոռանալով իր բուն պարտականությունը՝ նպաստել «Հանթսման-Հայաստան» ձեռնարկությունը սեփականաշնորհելու որոշման ընդունմանը, սկսեց մեղադրել պատգամավորներին, թե այդ նրանք են կրճատել աղետի գոտում տրվող վարկերը, չկարողացավ անգամ հստակ բացատրել, թե ներդրումների ինչ ծավալ է առ այսօր իրականացրել Ջոն Հանթսմանը եւ 100 տոկոս սեփականաշնորհումից հետո ինչ նոր ծրագրեր են իրականացվելու:

Տիգրան Թորոսյանը հույս հայտնեց, որ նման նախարարական ելույթ խորհրդարանում այլեւս չի լինի, եւ անկեղծորեն խոստովանեց, որ նման ելույթով բոլոր սխալները բարդվում են նոր կառավարության վրա, իսկ սեփականաշնորհումը նա համեմատեց դանակի հետ, որը ոմանց ձեռքին սպանության գործիք է, բայց գրեթե բոլորն այն օգտագործում են նաեւ բարի նպատակներով: Սեփականաշնորհման նախարար Պավել Ղալթախչյանը միակն էր, որը փորձեց պնդել իր օրինագծի արդյունավետությունը, ըստ այդմ նախատեսվում է մասնավորեցման ցուցակում ընդգրկված 100 տոկոսով պետական եւ 34 տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող ընկերությունների սեփականաշնորհումն իրականացնել ոչ թե չարաբաստիկ բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրությամբ, այլ մրցույթով: Սակայն խորհրդարանը համառ էր, եւ նա պահանջեց ոչ թե այդ ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման ձեւի փոփոխությունն ամրագրել մեկ օրինագծով, այլ ձեռնարկությունների գործերը գաս-գաս բերել խորհրդարանական քննարկման: Իսկ այդ քննարկման ընթացքը մենք մասնավորապես նկարագրեցինք «Հանթսման-Հայաստան» ՍՊԸ օրինակով: Երկու օրինագծերն էլ ընդունվեցին եզրային ձայներով՝ 60 անհրաժեշտ ձայնի պարագայում 65 պատգամավոր խիզախեց կողմ քվեարկել, մնացյալ դեմ էին, ձեռնպահ կամ չէին մասնակցում քվեարկությանը: Հիշեցնենք, որ խորհրդարանում 131 պատգամավոր կա: ԱԺ կեսից ավելին երազում խորհրդային ժամանակներն է տեսնում եւ պետության կարգավորիչ դերը պատկերացնում է պետպլանի տեսքով:

ԱԺ-ն անցավ մարդահամարի մասին օրենքի քննարկմանը, ինչը խիստ արդիական է: Մարդահամարից առաջ բերեւս արժե հանրաքվե կազմակերպել՝ պոտենցիալ եւ ներկա Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներից ովքե՞ր են կողմ անարդյունավետ տնտեսավարգում ապրել, բայց պաշտպանվել օտարերկրյա ներդրումներից: Տնտեսական անպտուղ բանավեճին զուգընթաց ԱԺ-ն ընդունեց դրական մի որոշում՝ երկարաձգվեց ՀՀ քաղաքացիություն հեշտացված կարգով ստանալու ժամկետը՝ 2001 թ. դեկտեմբերի 1-ը: Ընդգծենք, որ առ այսօր 320 հազարից ավելի փախստականներից 12 հազարն է դիմում ներկայացրել ՀՀ քաղաքացի դառնալու:

ՀԱՐՑԱԿԱՆ

Զանոյանը զերծ է մնում մեկնաբանելուց

Փաստաբան Տիգրան Զանոյանից երեկ տեղեկացանք, որ նրա երկամյա որդու առողջական վիճակը բարվոք է: Փոքրիկը շարունակում է մնալ մասնագետների հսկողության տակ, եւ բժշկական հետազոտությունները դեռեւս ավարտված չեն:

Լրատվամիջոցները տեղեկացրել էին, որ այգում խաղալիս, առայժմ անբացատրելի հանգամանքներում, Զանոյանի երկամյա որդու ձեռքին հայտնվել է էսենցիայով լի շիշ: Հետեւանքը եղել է այն, որ մանկիկն այրվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց:

Տիգրան Զանոյանը ձեռնպահ մնաց դեպքի հետ կապված որեւէ մեկնաբանություն տալուց կամ այն դիտավորության վերագրելուց: «Այդ ամենը դեռեւս վերլուծել է պետք», հայտնեց նա: Ի պատասխան այն հարցումի, որ «Առավոտի» տնդմամբ՝ փաստաբանը նախազգուշացվել էր այդ մասին, պատասխանեց, թե դատարանի դահլիճում «ահաբեկող» հայտարարություններ հաճախակի են հնչում: Խոսքը բերեւս Վանո Սիրադեղյանի դատավարության մասին էր, որի պաշտպանական շահերն իրականացնողներից մեկը փաստաբանների միջազգային միության նախագահ Տիգրան Զանոյանն է: Դատելով պրն Զանոյանի խոսքի երանգից, կարող ենք արձանագրել, որ նա երբեւէ լուրջ չի վերաբերվել նման հայտարարություններին: Ինչեւէ, առողջություն մաղթենք փոքրիկ Վահանին:

Ս. Պ.

Գեղեցկության մրցույթը՝ անակնկալներով

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Միսս-Հայաստան 99» գեղեցկության եւ նրբագեղության հանրապետական մրցույթը տեղի կունենա հոկտեմբերի 26-ին մարզահամերգային համալիրում:

Երեւանի կամերային թատրոնի տնօրեն եւ մրցույթի կազմկոմիտեի անդամ Ռուբեն Տոռոյանն ասաց, որ այս մրցույթում կլինեն բավականին անակնկալներ: Նախ, մրցույթը կհեռարձակվի ուղիղ եթեր, եւ հեռուստադիտողը նույնպես հեռախոսազանգերի միջոցով կարող է արտահայտել իր կարծիքը: Այդ կապակցությամբ բանակցություններ են վարվում ազգային հեռուստատեսության եւ «Միգմա» ֆիրմայի տնօրենության հետ: Մյուս նորամուծությունն այն է, որ կմասնակցի նաեւ «Լիբանանի հայուհի» մրցույթի հաղթողը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ «Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն ՅՐԱՅՐ ՋՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայութիւն / 562941
Apple Macintosh
Համակարգչային ծառայութիւն «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԹՈՒՐՔ ԽՄԲԱԳՐԻ ՀԵՏ

«Ցեղասպանության ուրացումը դատապարտված է»

Սեպտեմբերի 16-ին ՀԳՄ դահլիճում Ցեղասպանության թանգարանի նախաձեռնությամբ կմեկնարկի «Ֆրանց Վերֆելը եւ հայ ժողովուրդը» երկօրյա գիտաժողովը: Թանգարանի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանը, երեկ ժուռնալիստի տուն հրավիրված լրագրողներին ներկայացնելով այդ առնչությամբ Հայաստան ժամանած հյուրերին, հիշեց այն հայամետ գործիչներին, որոնք մեր պատմության ծանրագույն պահերին սատարեցին մեր ժողովրդին. Լեփսիուս, Մորգենթաու, Ֆրանս, Նանսեն եւ ուրիշներ: Նրանց կողքին՝ անշուշտ, Ֆրանց Վերֆել՝ մի անձնավորություն, որը, պրն Բարսեղյանի խոսքերով, «վերակենդանացրեց մեռած ցեղասպանությունը»:

Ավստրիացի բանաստեղծի, դրամատուրգի եւ վիպասանի ուսումնասիրություններից ծնված «Մուսա լեռան 40 օրը» վեպը, հրապարակ իջնելով 1933 թ. եւ դժվարությամբ ճեղքելով թուրքական քարոզչական շրջափակումը, թարգմանվեց բազմաթիվ լեզուներով, այդ թվում, երկու տարի առաջ՝ թուրքերեն, 4 հազար տպաքանակով: Հրատարակիչը՝ Թուրքիայի «Ազատություն» կոմիտեի նախագահ, Ստամբուլում լույս տեսնող «Ազատ հայացք» օրաթերթի խմբագիր Ռագըպ Զարաքոլուն, մի խումբ սփյուռքահայ մտավորականների հետ հյուրընկալվելով ժուռնալիստի տանը, խոսեց թուրքական «տաբուների» (արգելված թեմաների) գաղտնազերծման գործում իր եւ տկն Այշե Նուր Զարաքոլուի դերակատարության մասին: Տկն Այշե Նուրը, որը մոր առողջական վիճակի պատճառով չի ժամանել Հայաստան, 1915 թ. Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ ֆրանսիացի հեղինակ Իվ Թերնոնի գրքի թարգմանությունից հետո բանտարկվել էր, ինչպես գրել ենք բազմիցս, ենթարկվել մարմնական եւ բարոյական հալածանքների եւ միայն գերմանական կառավարության կտրուկ միջամտությունից հետո ազատ արձակվել, գրքի վաճառքն էլ արգելվել էր միայն դատարանի որոշմամբ: Զարաքոլու զույգը հայ հեղինակներին ներկայացնող մի մատենաշար է սկսել, որի պտուղներից մեկը Մկրտիչ Արմենի «Հեղնար աղբյուրն» է:

Ժուռնալիստի միության նախագահի տեղակալ, «Հայ զինվոր» եւ «Երկրապահ» թերթերի խմբագիր Գրիգոր Ջանիկյանը տեր եւ տկն Զարաքոլուների նախաձեռնությունը հերոսություն որակեց եւ համոզմունք հայտնեց, թե թուրք եւ հայ մտավորականների միջեւ սկսված երկխոսությունը կշարունակվի: Նախկինում «Ազգի» Փարիզի թղթակից Րաֆֆի Հերմոն-Արաքսը, որն, ինչպես պարզվեց, լրագրողական գործունեությունը թուրքական «Վաքըթ» թերթից է սկսել, բացի այդ, արտիստական հակումներ ունի, անդրադարձավ իր եւ սփյուռքի հայկական հետազոտությունների կենտրոնի հիմնադիր եւ նախագահ Ժան-Կլոդ Քեբաբջյանի ջանքերին՝ ուղղված հիշյալ երկխոսության կայացմանը:

Պրն Զարաքոլուն հանգամանորեն ներկայացրեց այն ծանր մթնոլորտը, որում հրապարակվել են Իվ Թերնոնի, այնուհետ՝ Վերֆելի գործերի թարգմանությունները. ավելի քան երկու տասնյակ սպանված լրագրողներ, անհանդուրժողականության, ճնշումների եւ հետապնդումների պետական քաղաքականություն: Չնայած դրան, թուրք հրատարակիչը չհամաձայնեց, թե իրենց արածը հերոսություն է: «Որպես մարդ՝ դա մեր նվազագույն պարտքն էր», ասաց նա, հույս հայտնելով, որ սառույցը կոտրված է, Ցեղասպանության ուրացումը՝ դատապարտված: Ըստ պրն Զարաքոլուի, Վերֆելի վեպը, որը զարմանալիորեն անաղմուկ, ինչ-որ տեղ՝ ըմբռնումով ընկալվեց իր հայրենակիցների կողմից, յուրատեսակ «կատալիզատորի» դեր խաղաց. այսօր իր մի քանի գործընկերներ պատրաստվում են նույնատիպ գրականություն հրատարակել: 12 ամիս է անցել, եւ դատական հետապնդումներ չեն ձեռնարկվել, ուրեմն՝ գիրքը փրկված է, ասաց նա՝ չբացառելով, որ հետագա հրատարակությունների պարագայում դրությունը կարող է բարդանալ:

Ժան-Կլոդ Քեբաբջյանի խոսքը հուզական էր. «Կերազեմ, որ այս երազը շարունակվի եւ մեծանա», ասաց նա՝ հավաստելով, որ դեռ շատ ճանապարհ կա անցնելու մինչեւ Թուրքիայի կողմից Ցեղասպանության ճանաչումը: «Երազից դուրս ենք եկել եւ այլեւս իրականության մեջ ենք. գերմանաբնակ շատ թուրքեր եւ քրդեր այսօր ոչ միայն սատարում են մեզ, այլեւ մեզ հետ նշում ապրիլի 24-ը», արձագանքեց գերմանահայ գաղութի ներկայացուցիչ, Թուրքիայում հայկական հուշարձանների պահպանությամբ զբաղվող Արմեն Հախնազարյանը: Հրապարակախոս Հակոբ Պետրոսյանը «երազը» իրականացված տեսնելու հարցում փոքր վերապահ էր. «Երկու-երեք կակաչով գարուն չի գա, թուրք ժողովուրդը դեռ շատ կակաչներ պիտի ցանի»: Ներկա էր եւ իր նկատառումները հայտնեց նաեւ «Մուսա լեռան 40 օրը» վեպին նվիրված 58 րոպեանոց ֆիլմի հեղինակ Արտեմ Օհանջանյանը: Եզրակացությունը միանշանակ էր. թուրքական կառավարությունը պետք է համարձակություն ունենա ընդունելու հայերի նկատմամբ իրագործված Ցեղասպանությունն, ինչպես Գերմանիան մասամբ քավեց իր մեղքը հրեաների նկատմամբ:

ՄԱՐԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Որբերի համար նախատեսված գումարը գողացվել է

Բոստոնում (ԱՄՆ) Հայաստանի ընչազուրկ երեխաներին օգնելու համար նախատեսված 2000 դոլարը գողացել է մի մարդ, որը ներկայացել է որպես բարի սամարացի: Առաքելությունը նախաձեռնող 59-ամյա Լուսինդա Հարվեյը, նախապատրաստվելով Հայաստան այցելել, գումարը վաղ առավոտյան վերցնում է բանկից, սակայն չի կարողանում գործի գցել մեքենան: Դարչնագույն տաբատով եւ ճերմակ վերնաշապիկով, մաքուր սափրված մի անձնավորություն եւ նրա ընկերակիցն իրենց օգնությունն են առաջարկում կնոջը եւ, պատճառ բռնելով մեքենայի բաքից հոսող ջուրը, այլ են անում մեքենայի ներսը եւ տեսնում Հարվեյի դրամապանակը, որի մեջ էլ լինում են գումարը, կրեդիտ քարտը, անձնագիրը:

Ժամը 10.40-ի մոտ, երբ մեքենայում հոտը ուժեղանում է, Հարվեյը հետեւի նստատեղից իջեցնում է 2 տարեկան թոռը եւ 10-ամյա հարեւանուհուն, իսկ պայուսակը թողնում է ներսում: «Մի քիչ անհանգստանում էի, բայց չէի ցանկանում, որ կասկածեին, թե կարեւոր բան եմ տեղափոխում», հետագայում ասաց նա:

Այնուհետեւ մարդկանցից մեկը հեռացել է եւ բավականին երկար ժամանակ չի վերադարձել, իսկ երբ Հարվեյը փորձել է ազդանշան տալ մյուսին՝ իմանալու, թե ինչ է եղել, նկատել է, որ դրամապանակը չկա: Հավանաբար առաջին մարդն էր տարել: Երկու ժամ անց ինչ-որ մեկը փորձել է օգտվել նրա կրեդիտ քարտից:

Արմատներով հայ ամերիկուհի Հարվեյը ծնվել է Թուրքիայում: Այդ գումարով նա ցանկանում էր Դիլիջանում բացված որբանոցի համար հավեր ու կովեր գնել: Նրա համախոհները Հայաստան էին գալու կրթելու եւ հոգ տանելու երեխաներին, բերելով նրանց համար հագուստ, գրենական պիտույքներ, խաղալիքներ եւ բուժօգնություն: «Նրանք ամենից շատ սիրո կարոտ են: Ուզում ենք, որ մեկն իրենց լսի, հավատա», ասում է Հարվեյը, որը չգիտի, թե ինչ պիտի ասի երեխաներին: «Սխալվել եմ: Պիտի ավելի լավ պահպանեի գումարը»:

«ԱՐՄԻՆԵՅՆ ՄԻՐՐՐ ՍՓԵՔԹԵՅԹՐ»

ՄԱԿ

Խաղաղության միջազգային օրը երբեւէ կխաղաղեցնի՞ աշխարհը

Թերեւս բոլորը չէ, որ գիտեն, թե ինչով է նշանավորվել սեպտեմբերի 14-ը, սակայն այս օրը տոնակատարությամբ եւ այլ միջոցառումներով է նշվում աշխարհի շատ քաղաքակիրթ երկրներում: Խոսքը ոչ այնքան մասսայական կամ հանրաճանաչ (քանի որ այս խորհրդանշական օրվա սկիզբը դրվել է ընդամենը 1995-ին), որքան կարեւոր ու հիշարժան մի տոնի մասին է. սեպտեմբերի 14-ը ՄԱԿ-ի հռչակմամբ խաղաղության միջազգային օրն է: Այսօր կազմակերպությունն արդեն հայտարարել է ավելի ընդարձակ մի իրադարձության մասին. 2000 թ. ողջ ընթացքը տոնվելու է որպես խաղաղության կուլտուրայի տարի, ինչի կապակցությամբ ՄԱԿ-ը խաղաղասիրական ամենատարբեր միջոցառումներ է իրականացնելու աշխարհի տասնյակ երկրներում:

Խաղաղության օրն ավելի նշանակալից դարձնելու համար երեկ Նյու Յորքում իր 54-րդ նստաշրջանը բացեց ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեան: Նստաշրջանի աշխատանքներին, որոնք հատկապես հագեցած օրակարգով են ընթանալու առաջիկա 2-3 ամիսների ընթացքում, մասնակցելու է նաեւ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի գլխավորած պատվիրակությունը՝ մշտական ներկայացուցչության կոմիտեների նիստերին հանդես գալով զեկուցումներով: Ինչպես մեզ տեղեկացրին ՀՀ արտգործնախարարությունում, Հայաստանն ընդհանուր առմամբ բավարար չափով է կատարում իր ֆինանսական պարտավորությունները ՄԱԿ-ի հանդեպ: Այդ պարտավորությունները կազմում են երկու տեսակի վճարումները՝ կանոնավոր բյուջեի եւ խաղաղապահ գործողությունների համար: Առաջինի, այսինքն անդամավճարների առումով մեր վիճակը բարվոք է. Հայաստանն այն փոքրաթիվ երկրներից է, որն արդեն վճարել է այս տարի իրեն հասանելիք 114.300 դոլարը: Սակայն խաղաղապահ գործողությունների համար մեր տրվելիք պարտքը հասել է 1 մլն 32 հազար 16 դոլարի, ինչը պիտի հնարավորինս արագ վճարվի: Այնուամենայնիվ, սա որեւէ կերպ չի անդրադառնա ՄԱԿ-ին Հայաստանի անդամակցությանը: Հատկապես այն պարագայում, երբ Հայաստանը հաջորդ տարվա համար էլ վճարի 70-75 հազ. դոլար կազմող անդամակցության գումարը եւ խաղաղապահ ուժերին տրամադրվելիք 25 հազ. դոլարը:

Թվերից շրջադարձ կատարելով ՄԱԿ-ում նախատեսվող պաշտոնական փոփոխություններին, նշենք, որ այս տարի էլ, ըստ ավանդույթի, գլխավոր ասամբլեայի նախագահ է ընտրվելու 5 տարածաշրջանների խմբի երկրներից մեկի ներկայացուցիչը: Այս անգամ աֆրիկյան երկրների խմբի հերթն է, իսկ թեկնածուն՝ Նամիբիայի արտգործնախարարը: Վերընտրվելու են նաեւ 6 մշտական կոմիտեների նախագահները:

Սեպտեմբերի 14-ն ամենայն հանդիսավորությամբ տոնվել է Նյու Յորքում, Փարիզում, Հռոմում, Ժնեւում եւ, անշուշտ՝ հանդիպումներ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի հետ: «Ազգի» հարցին, թե ինչու Հայաստանն էլ որեւէ միջոցառմամբ չի անդրադարձել խաղաղության միջազգային օրվան, ԱԳՆ-ում պատասխանեցին, որ այստեղ տոնը նշվելու է ավելի ուշ՝ հոկտեմբերին սպասվող հոգեւոր երաժշտության փառատոնով, ավելի ուշ Երեւանում կսկսի գործել ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ասոցացված դպրոցների կենտրոնը: Հիշյալ համակարգը, որի ցանցում ընդգրկված են աշխարհի շատ երկրներ, նպատակ ունի դպրոցահասակ երեխաներին հաղորդակցման միջոցներով ապահովելու, որպեսզի երկրագնդի ցանկացած ծայրում ապրող իրենց հասակակիցների հետ կարողանան կապ հաստատել:

Հ. Գ. Ու թեպետ խաղաղության գաղափարները շարունակում են արծարծվել մարդկանց խոսքերում ու գործերում, շարունակվում են նաեւ պատերազմները, ռմբակոծությունները, տեռորիստական վայրագությունները... Ուրեմն միայն խաղաղության տոնի հռչակումը դեռեւս ոչինչ չի փրկում:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

ՅԱԼԹԱ

Փոխադարձ «կրակոցներ» համաժողովում

Յալթայի համաժողովն ընթանում էր երկու փուլով. Լիվադայում իրենց տեսակետներն էին ներկայացնում պատվիրակությունների ղեկավարները, միաժամանակ, «Յալթա» հյուրանոցում իրենց դիրքորոշումներն էին մատուցում փորձագետները: Բարձրացված հարցերից շատերը շոշափում էին նաեւ մեր տարածաշրջանի, մասնավորապես՝ Հայաստանի շահերը:

Թեեւ իր զեկուցման մեջ Ադրբեջանի փոխարտգործնախարար Արազ Ալիմովը Հայաստանի անունը չտվեց, սակայն բարձրացված հարցերն անմիջականորեն վերաբերում էին հայ-ադրբեջանական հարաբերություններին, ղարաբաղյան հակամարտությանը: Ալիմովը շեշտեց, թե ինչ ինտեգրացման մասին կարող է խոսք գնալ, երբ տարածաշրջանում կան չլուծված հակամարտություններ, գրավված տարածքներ, փախստականներ եւ այլն: Միայն այդ խնդիրները հաղթահարելուց հետո կարելի կլինի խոսել տարածաշրջանային մերձեցման մասին:

Նույն հարցադրմանը հակառակ հայեցակարգով ելույթ ունեցավ ՀՀ ԳԱԱ արեւելագիտության ինստիտուտի տնօրեն Նիկոլայ Հովհաննիսյանը: Նրա գնահատմամբ, ինտեգրացումը պետք է անխտիր բոլոր պետություններին, թե՛ փոքր, թե՛ մեծ, դրա ամպլիտուդը շատ մեծ է՝ գոյատեւումից մինչեւ առաջընթաց: Միաժամանակ, ինտեգրացումը պետությունների փոխկապվածության խոստովանություն է: Որքան մեծ է ինտեգրացումը, այնքան խորն է փոխկապվածությունը, որի դեպքում հեշտանում է կողմերի միջեւ փոխզիջումային լուծումներ գտնելը: Ուստի, ըստ հայ գիտնականի, ինտեգրացիոն գործընթացները կարող են նախորդել հակամարտությունների լուծմանը, ստեղծելով նպաստավոր քաղաքական, տնտեսական, հոգեբանական դաշտ:

Նիկոլայ Հովհաննիսյանը հակափաստարկներով հանդես եկավ նաեւ Եվրոպայի խորհրդի քաղաքական դիրեկտորիայի վարչության պետի տեղակալ Հանս դը Յոնգի ելույթից հետո: Վերջինս նշեց, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի համար ստեղծվել է հատուկ կարգավիճակ, բայց Եվրախորհրդի անդամ դառնալուց առաջ, այս երկրները պետք է լուծեն Ղարաբաղի, փախստականների հարցը, իրենց օրենսդրությունները համապատասխանեցնեն եվրոպական չափանիշներին: Հայ բանախոսը Եվրախորհրդին առաջարկեց ավելի ճկուն մոտեցում որդեգրել, անդամակցության հարցը չկապել Ղարաբաղի հիմնախնդրի հետ: Ավելին, ըստ նրա, ԵԽ-ին անդամակցությունը կնպաստի կնճռոտ խնդրի հարթեցմանը:

Վերջին ելույթներից մեկում Դոնի մի ներկայացուցիչ՝ Կոփլով ազգանունով, մեղադրեց հայերին այն բանի համար, որ «իրենց լավ հայտնի քրեական հանցագործին նշանակել են ԼՂ ինքնավար մարզի կառավարության ղեկավար»:

Այս դեպքում էլ հայ պատվիրակն ամբիոնից բոլորին հիշեցրեց, որ նախ՝ Լեռնային Ղարաբաղն արդեն 8 տարի է հանրաքվեով անկախացած հանրապետություն է: Ինչ վերաբերում է ԼՂՀ վարչապետ Անուշավան Դանիելյանին, ապա նշեց, որ ի պատասխան պաշտոնական հարցման, Ուկրաինայի պաշտոնական ատյաններից ստացվել է պատասխան, որ որեւէ քրեական գործ հարուցված չէ նրա դեմ:

ՀՐԱՅՐ ԶՈՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Կարծիքներ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սփյուռք-Հայաստան խորհրդաժողովը սահմանագծային

Մեկ շաբաթ է մնացել Հայաստան-սփյուռք խորհրդաժողովին, որն ամենայն հավանականությամբ կգումարվի 600-650 պատվիրակներով: Դեռ 1998 թ. դեկտեմբերի 24-ին, Ռ. Քոչարյանի որոշմամբ, ստեղծվել էր խորհրդաժողովը նախապատրաստող հանձնաժողով՝ ՀՀ պաշտպանության եւ ԱԳ նախարարի համանախագահությամբ: Նախապատրաստական առանցքային խնդիրներն էին սփյուռքահայ պատվիրակների հրավիրման սկզբունքների եւ սեպտեմբերի 22-23-ի օրակարգի մշակումը: Սփյուռքը խորհրդաժողովում ներկայացված կլինի ըստ երկրների, առանձին հանդես կգան ավանդական 3 կուսակցությունները, ՀՕՄ-ը, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը, Հայ առաքելական եկեղեցին, ինչպես նաեւ կաթոլիկ եւ ավետարանական եկեղեցիները: Ինչ վերաբերում է օրակարգին, ապա նախ կկայանա լիագումար նիստ, այնուհետեւ արդեն ճշգրտված խնդիրները կքննարկվեն առանձին հանձնախմբերով: Ինչպե՞ս են գնահատում նախապատրաստական աշխատանքները Հայաստանի քաղաքական ուժերը, ի՞նչ ակնկալիքներ ունեն նրանք խորհրդաժողովից, հատկապես որ իրենք եւս մասնակցելու են:

Համագործակցություն, ոչ թե նվիրատվություններ

Սպասվող խորհրդաժողովը նվազագույնը նոր որակ պիտի հաղորդի Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններին, ժամանակն է դադարել սփյուռքը որպես նվիրատվությունների աղբյուր դիտելուց եւ սկզբնավորել համագործակցային հարաբերություններ. այս խնդրում հարցված բոլոր կուսակցությունները (ՀՅԴ, ՀԴԿ, ՀԿԿ, ՀՀԿ, ՀՀՇ, ՀՌԱԿ, ԱԺՄ) համամիտ են:

Սփյուռք-Հայաստան չստացված հարաբերությունների այլ պատճառներ եւս քաղաքական գործիչները նշեցին:

Այսպես, ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը հիշեց խորհրդային ժամանակներում գործող սփյուռքի հետ մշակութային կապերի կոմիտեն, որ համակարգում էր սփյուռքի հետ կապերն ընդհանրապես՝ Խորհրդային Հայաստանի բարեկամներ եւ ոչ այդպիսիք բաժանումով, ինչը Լ. Տեր-Պետրոսյանի իշխանավարության օրոք վերափոխվեց Լ. Տեր-Պետրոսյանի բարեկամներ եւ ոչ այդպիսիներ տարբերակման:

ՀՅԴ ԳՄ անդամ Գեղամ Մանուկյանն անընդունելի է համարում Հայաստանի իշխանությունների կողմից Հայ դատի խնդրի արծարծումից հրաժարվելը, սփյուռքին վերեւից նայելու, նրա տեսակետների, կազմակերպչական կառույցների հետ հաշվի չնստելու հանգամանքը:

Այսպիսով, միակարծիք հաստատելով, որ սփյուռքի հետ պիտի հաշվի նստել եւ չմոտենալ նրան որպես փողի քսակի, կուսակցությունների ներկայացուցիչները երկօրյա խորհրդաժողովում քննարկվելիք նույն առաջնահերթություններն են տեսնում. արցախյան խնդիր՝ որպես Հայ դատի բաղկացուցիչ հարց, Հայաստանի տնտեսական զարգացման քաղաքականության մշակում, կրթական, գիտական, մշակութային ասպարեզներում համակարգված համազգային գործունեության ծավալում:

ՀԴԿ նախագահ Արամ Սարգսյանը մեր տնտեսությունը բարելավելու տարբերակ է համարում հայկական դրամագլխի ստեղծումը (ոչ հիմնադրամի, ընդգծեց պրն Սարգսյանը), որը կկենտրոնացնի հայության գումարները՝ միայն տնտեսական ծրագրերի իրագործման համար շրջանառության մեջ դնելու պայմանով: Այսպիսով, գտնում է պրն Սարգսյանը, մի կողմից ավանդատուն կստանա ծրագրերի իրագործումից գոյացած շահույթի մի մասը, մյուս կողմից ավանդները կօգտագործվեն ազգային խնդիրներ հոգալու համար:

«Երկքաղաքացիությունը՝ քաղաքական սպեկուլյացիաների առարկա՞»

Խորհրդաժողովի շրջանակներում եւ ընդհանրապես կարեւորվում է մի հարց. Հայաստանը պիտի՞ ընդունի երկքաղաքացիություն: Այո, միանշանակ պատասխանում է ՀՅԴ-ն:

ՀԴԿ-ն, ՀՌԱԿ-ը, ԱԺՄ-ն միանշանակ են Սահմանադրությունից երկքաղաքացիությունն արգելող հոդվածը հանելու հարցում, չէ՞ որ դա չի նշանակի երկքաղաքացիության անմիջական ընդունում: Կընդունվի՞ երկքաղաքացիություն, ինչպե՞ս կհամաձայնեցվի այդ խնդիրն առանձին պետությունների հետ, արդեն այլ հարթության խնդիր են:

ՀՀՇ-ն, ՀՀԿ-ն, ՀԿԿ-ն անընդունելի են գտնում անգամ Սահմանադրությունից արգելող նորմը բացառելը, քանզի երկքաղաքացիությունը համարում են քաղաքացու պարտավորությունների եւ իրավունքների ոչ նպատակահարմար, անիրագործելի խախտում: Ավելին, ըստ Սերգեյ Բադալյանի, երկքաղաքացիության ընդունումը, որ դարձել է քաղաքական սպեկուլյացիաների առարկա, կնշանակի հրաժարվել Արեւմտյան Հայաստանի առումով մեր պահանջատիրությունից:

Նույնիսկ այս խորհրդաժողո՞վը «для галочки»

Ինչեւէ, մեր կուսակցական գործիչները խորհրդաժողովում այս, նաեւ վերոհիշյալ մյուս խնդիրների վերաբերյալ առաջարկություններ են սպասում նաեւ սփյուռքի ներկայացուցիչներից՝ իհարկե, հեռու լինելով այն մտքից, որ դրանք վերջնական լուծում կստանան առաջին այս հավաքում:

Միեւնույն ժամանակ, քաղաքական գործիչները մտավախություն ունեն, որ խորհրդաժողովի ոչ պատշաճ մակարդակով կազմակերպումը չբերի սփյուռքի հերթական հիասթափության: Դրանից խուսափելու տարբերակներից մեկն են համարում քաղաքական ուժերի, ինչպես նաեւ հասարակական, մշակութային կազմակերպությունների, համապատասխան մասնագետների հետ քննարկումների կազմակերպումը, ինչն, ըստ նրանց, չի արվել (չնայած ԱԳՆ մամլո խոսնակ Արա Պապյանը հավաստեց, որ բազմիցս հայտարարվել է բոլոր առաջարկներն ընդունելու պատրաստակամության մասին): Իսկ, օրինակ, ՀՀԿ նախագահ Անդրանիկ Մարգարյանը չի խրախուսում պետական միջոցառմանը կուսակցությունների՝ սեփական նախաձեռնություններով հանդես գալու միտքը, քանզի, ըստ նրա, փորձը ցույց է տվել, որ երբ Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններում կուսակցությունները մեծ դեր են ստանձնում, դրական արդյունք չի ստացվում:

Սեպտեմբերի 22-23-ը ցույց կտա, թե արդյունավե՞տ էին նախապատրաստական աշխատանքները, կարո՞ղ են սփյուռքի եւ Հայաստանի ներկայացուցիչները գալ համատեղ որոշումների, հնարավո՞ր է այդ որոշումները համակարգող եւ կյանքի կոչող մեխանիզմի մշակումը, թե՞ Կոմկուսի առաջնորդ Սերգեյ Բադալյանի եւ ՀՀՇ փոխնախագահի Անդրանիկ Հովակիմյանի ձեւակերպումով՝ սա կլինի հերթական, для галочки միջոցառում, նախընտրական խոստման իրագործում, ինչպես նշեց Ա. Հովակիմյանը, մեկն այն «ապացույցներից», թե իշխանափոխությունից հետո սփյուռքի հետ հարաբերությունները բարելավվել են, ինչն, ըստ նրա, հեռու է ճշմարտությունից:

Ինչեւէ, չնայած բոլոր հակադրություններին, քաղաքական ուժերի համար մի բան փաստ է. սփյուռքը պիտի ներգրավվի Հայաստանի գոյության մեջ՝ որպես նույն օրգանիզմի մյուս լիարժեք բաղադրիչը:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Կռահումներ. կողմ եւ դեմ

ՀՀ նախագահի՝ արտերկիր կատարած ամեն այցից կամ Հայաստան պաշտոնական այցով ժամանող բարձրաստիճան հյուրերի հայտարարություններից փորձում ենք հետեւություններ անել ղարաբաղյան հիմնախնդրի կարգավորման շուրջ: Համենայն դեպս, նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների՝ ՌԴ եւ Ղազախստանի պաշտոնատար անձինք (արտգործնախարար Իգոր Իվանովը եւ նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը) հանդես են եկել հայտարարություններով, որոնք ամենեւին էլ հօգուտ Հայաստանի չեն: Մասնավորապես Իգոր Իվանովը հայտարարել է, որ ԼՂՀ խնդրի կարգավորման հարցում պետք է պահպանվեն ԼՂՀ բնակչության անվտանգությունը, կապը Հայաստանի հետ եւ Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը: Իսկ Ղազախստանի նախագահի մամուլի ծառայության հաղորդագրության մեջ նշվում է. «Անհրաժեշտ է հակամարտության քաղաքական խաղաղ լուծում, որը կկարողանա համատեղել պետությունների տարածքային ամբողջականությունը, ազգերի անջատողականության անընդունելիության ճանաչումը եւ գոյություն ունեցող տերությունների տարածքում ինքնորոշման իրավունքը»: Հետաքրքիր է, իսկ ի՞նչ են մտածում այս մասին Հայաստանի քաղաքական գործիչները:

ՌՈՒԲԵՆ ՄԻՐԶԱԽԱՆՅԱՆ (ՀՌԱԿ ատենապետ)- ՀՌԱԿ-ը հանդես է եկել հօգուտ ԼՂՀ ինքնուրույն պետության ճանաչման: Դեռեւս 1991 թ. մենք բացասաբար էինք գնահատում խնդրի լայն միջազգայնացումը: Միշտ գտել ենք եւ գտնում ենք, որ մեծ պետությունները, ինչպես նաեւ տարածաշրջանում հետաքրքրություններ ունեցող երկրները նախ եւ առաջ հետապնդում են իրենց շահերը, որոնք հաճախ չեն համապատասխանում ոչ միայն մեր պետության հետաքրքրություններին, այլեւ ավելին՝ չեն խթանում վերջնական խաղաղության հաստատումը կոնֆլիկտի գոտում, եւ անգամ իսկ Ադրբեջանի հետաքրքրություններին: Մենք գտնում ենք, որ դրական է բանակցությունների գործընթացը նախ եւ առաջ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ առանց միջնորդների՝ ԼՂՀ-ի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Ի դեպ, նմանատիպ բանակցական զարգացումները վերջերս առկա են, եւ որեւէ կարգի հայտարարություն, ում կողմից էլ հնչի, ներառյալ մեր ավանդական բարեկամները, չպետք է խանգարի այդ դրական երեւույթին, որն ըստ ամենայնի, կարող է ունենալ գործնական արդյունքներ:

ՀՐԱՆՏ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ («Իրավունք եւ միաբանություն» դաշինքի համանախագահ) - Ցավոք սրտի, մեր նախագահի հանդիպումների մասին ստիպված ենք լինում կռահումներ անել, թե ինչպիսի դիվանագիտություն է վարում ՀՀ-ն Ղարաբաղի հարցում: Գաղտնիք չէ, որ այդ պաշտոնական հանդիպումները որեւէ լուրջ արդյունք չեն տվել 1989 թ. դեկտեմբերի 1-ի Արցախի վերամիավորման որոշումն իրականացնելու ուղղությամբ: Եթե «Սահմանադրական իրավունք» միությունն այս տարիների ընթացքում ընդդիմադիր այլ կուսակցությունների հետ համագործակցելով երբեմն համաձայնել է պաշտպանել ԼՂՀ անկախության թեզը, ապա դա մեր կողմից սկզբունքային զիջում չի եղել, այլ ընդհանուր համատեքստի մեջ Ղարաբաղը դիտվել է որպես անկախ միավոր, Ադրբեջանի կազմից դուրս:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ստեղծած դժգույն ֆոնի վրա Ռոբերտ Քոչարյանը «հաջողություն» ունեցավ՝ երկու անգամ հայտարարելով, որ եթե Մինսկի խումբը եւ միջազգային հանրությունը չընդունեն Հայաստանի առաջարկները (այստեղ էլ դեռ հստակություն չկա, թե ինչի մասին է խոսքը), ապա Հայաստանը ստիպված կլինի վերադառնալ դեկտեմբերի 1-ի որոշմամբ պնդումներ կատարելուն: Իսկ օտարերկրյա պետությունների ներկայացուցիչների, այդ թվում նաեւ Նազարբաեւի հետ հանդիպման վերաբերյալ եղած մամլո հաղորդագրությունները եւ Իգոր Իվանովի այցից հետո հայտարարությունները կարելի է մեկնաբանել այսպես. ցանկացած երկիր, եթե (իսկ դա այդպես է) հավատարիմ չի մնում ՄԱԿ-ի կանոնադրությանը եւ միջազգային հանրաճանաչ նորմերին, կարող է անել ցանկացած հայտարարություն. դա իր ներքին գործն է: Բայց երբ այդ հայտարարությունները արվում են այն ենթատեքստով, որ կարծես մեր նախագահի հետ եկել են համաձայնության, ապա պարզվում է, որ երկրների տարածքային ամբողջականության այդ թեզը, միջազգային այդ նորմը դիտվում է որպես Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության պահպանման երաշխիք՝ այն դեպքում, երբ մենք նույնպես գտնում ենք, որ տարածքային ամբողջականության այդ նորմը շատ կարեւոր է, բայց դա պետք է տարածել Ղարաբաղի տարածքային ամբողջականության վրա: Այս պաշտոնական հանդիպումները վկայում են, որ Հայաստանի իշխանությունները բանակցություններում եւ հանդիպումներում դրական քայլ չեն կատարում: Լուրջ առաջընթաց չկա:

ՏԻԳՐԱՆ ԹՈՐՈՍՅԱՆ (Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության փոխնախագահ)- Կարծում եմ, որ Ն. Նազարբաեւի հետ հանդիպման ժամանակ Ղարաբաղի հարցը կարեւորագույնը չէր, այլ՝ երկու երկրների միջեւ տնտեսական, մշակութային փոխհարաբերությունների հաստատումը գոնե այն չափով, ինչ եղել է ԽՍՀՄ-ի օրոք: Նազարբաեւի հետ հանդիպումները նախագահ Քոչարյանի եւ մեզ համար նույն նշանակությունն ունեն, արդյունքները կերեւան հետագայում: Ղարաբաղի հարցի առնչությամբ տարբեր պետություններ ունեցել են եւ կունենան տարբեր դիրքորոշումներ, որոնք կարող են չհամընկնել մեր ցանկալի դիրքորոշման հետ: Բայց դա չի նշանակում, որ մենք չպետք է հարաբերություններ ունենանք այլ պետությունների հետ: Իսկ Ղարաբաղի հարցում կյանքը ինքը ցույց կտա, թե ով իր դիրքորոշումը կփոխի: Հուսանք, որ ուրիշ պետություններ, տեսնելով իրողությունը, ընթացքը, իրենք կփոխեն իրենց դիրքորոշումը եւ ոչ թե մենք: Ռուսաստանը եւս իր դիրքորոշումը հստակ է արտահայտում տարածքային ամբողջականության, սահմանների անփոփոխելիության հետ կապված: Բայց դա եւս չի խանգարում, որ մենք Ռուսաստանի հետ համագործակցենք: Այն, ինչ գուժում էին նախկին իշխանությունները 97-ի վերջին, որ Հայաստանը կհայտնվի փակուղու մեջ, չիրականացավ: Այս երկու տարին ապացուցեց, որ հարաբերությունները զարգանում են բնականոն: Ղարաբաղյան հիմնախնդիրը միանգամից չի կարող լուծվել, թեեւ վերջին շրջանում ասում էին, որ Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումից հետո կհրապարակվի հարցի լուծման փաստաթուղթը: Կարծում եմ, դա ցանկալի տարբերակ է: Ինչ վերաբերում է մամլո հաղորդագրություններին, ապա ՀՀԿ-ն դրանց արձագանքել չի կարող: Եթե Նազարբաեւը մեզ համար ոչ ցանկալի հայտարարություն է արել, ապա ոչ մի ողբերգական բան չկա դրանում: Նրանք ունեն կրոնի խնդիր, Կասպից ծովի խնդիր, որը չափազանց կարեւոր է թե՛ Ադրբեջանի, թե՛ Ղազախստանի համար: Փորձենք զարգացնել այն հարաբերությունները, որտեղ մենք պրոբլեմներ չունենք:

ԱՐՄԵՆ ՌՈՒՍՏԱՄՅԱՆ (ՀՅԴ ԳՄ ներկայացուցիչ)- Ես չեմ կարող նախապատվություն տալ ղազախական կողմից հնչած հայտարարություններին: Հակված եմ հավատալու մեր պաշտոնական հայտարարություններին: Ղարաբաղի հարցի առնչությամբ վերջերս մտահոգիչ հայտարարություններ են հնչում. մասնավորապես նկատի ունեմ ՌԴ արտգործնախարար Իգոր Իվանովի հայտարարությունը: «Ինքնավարությունից վեր, անկախությունից պակաս» բանաձեւը ՀՅԴ-ի համար անընդունելի է: ԼՂՀ-ի պարագայում անկախությունից պակաս ոչ մի կարգավիճակ չենք ընդունում: Եվ բոլոր հայտարարությունները, որ չեն համապատասխանում այս սկզբունքին, անընդունելի են, որ կողմից էլ հնչեն:

ԱԺՄ նախագահ Վազգեն Մանուկյանը, ի տարբերություն մյուսների, դեռեւս ասելիք չուներ վերոհիշյալ հարցերի առթիվ:

Պատրաստեց
ԹԱԳՈՒՀԻ ՀԱԿՈԲՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Ռուսլան Աուշեւ. «Հայաստանի եւ Ինգուշիայի համագործակցության համար ոչ մի խոչընդոտ չկա...»

Դաղստանյան վերջին իրադարձություններից առաջ, օգտվելով պատեհությունից, նամակ էի ուղարկել Ինգուշիայի նախագահ Ռուսլան Աուշեւին խնդրելով պատասխանել «Ազգի» հարցերին: Այժմ, երբ տարածաշրջանում իրադրությունը խիստ սրվել է, ընթերցողի ուշադրությանը ներկայացվող հարցազրույցը կարող է զգալիորեն նպաստել որոշ խնդիրների ճիշտ ընկալմանը:

– Մեծարգո պրն նախագահ: Հայաստանում, ԶԼՄ-ների միջոցով, բավականին լավ գիտեն Ինգուշիայի նախագահի, երիտասարդ գեներալ-լեյտենանտի, աֆղանական պատերազմի հերոսի, հեռանկարային քաղաքական գործիչ Ռուսլան Աուշեւին: Սակայն ի՞նչ է հայտնի Աուշեւ-մարդը: Պատմեք, խնդրեմ, Ձեր մասին այդ առումով. ինչպիսի՞ն եք Դուք առօրյայում, ի՞նչն եք ամենից շատ գնահատում եւ ատում մարդկանց մեջ, ունե՞ք, արդյոք, ազատ ժամանակ, ինչո՞վ եք զբաղվում աշխատանքից դուրս, ի՞նչ եք երազում, ինչպիսի՞ որդի եք Ձեր ծնողների համար:

– Մարդկանց մեջ ամենից շատ գնահատում եմ հավատարմությունը, ազնվությունը, խիզախությունը, ատում՝ դավաճանությունը: Ազատ ժամանակ գործնականում չկա, օրվա մեջ 12-13 ժամ լարված աշխատում եմ: Երբ հազվադեպ ազատ ժամանակ եմ ունենում, զբաղվում եմ սպորտով, ֆուտբոլ եմ խաղում: Չեմ կարող ասել, թե ինչպիսի որդի եմ, բայց ես հպարտանում եմ իմ ծնողներով, հարգում եմ նրանց: Ցավոք, ժամանակի սղության պատճառով չի հաջողվում պատշաճ ուշադրություն դարձնել ծնողներիս, սակայն ամենադժվարին հնարավորության դեպքում շտապում եմ հայրական տուն: Ի՞նչ եմ երազում: Իմ ժողովրդին տեսնել երջանիկ, որպեսզի Մեծ Կովկասի սահմանների հողում [illegible] համընդհանուր խաղաղություն եւ այդ զարմանալի երկրամասը ծաղկի թե՛ տնտեսապես, թե՛ մշակութային տեսակետից:

– Իմ տեղեկություններով, Դուք մեծ շինարարություն եք ծավալում, ամեն բան եք անում ժողովրդական տնտեսության վերելքի համար: Ինչպե՞ս է դա Ձեզ հաջողվում, ո՞րն է Ձեր հաջողությունների գաղտնիքը այդ բնագավառում: Ինչպիսի՞ն են Ձեր հանրապետության զարգացման հեռանկարները:

– Ընթացիկ տարվա հուլիսի 11-ին մեր ժողովուրդը հանդիսավորապես տոնեց Ինգուշիայի Հանրապետության ստեղծման 7-րդ տարեդարձը եւ նոր մայրաքաղաքի՝ Մագասի բացումը: Յոթ տարի առաջ Ինգուշիան նախկին Չեչենա-Ինգուշական Հանրապետության ագրարային ծայրամասն էր համարյա զրոյական տնտեսական բազայով: Անցած 7 տարում մենք գործնականում հեղափոխական վերափոխումների ենք հասել. շահագործման է հանձնվել վարչական, սոցիալական ու մշակութային նշանակության ավելի քան 150 օբյեկտ, նոր բնակավայրերի շինարարության հաշվին լուծվում է բնակարանային պրոբլեմը, մեծ թափով ընթանում է մայրաքաղաք Մագասի կառուցապատումը, հանրապետության ամենահեռավոր բարձրլեռնային գյուղերում անց են կացվել բնական գազ եւ խմելու ջուր, գործում է կապը եւ հեռահաղորդակցությունը: Այդ ամենը հնարավոր դարձավ առավել տնտեսական լուծումների շնորհիվ, որոնք մենք ձեռնարկեցինք հանրապետության ստեղծման առաջին տարիներին: Դուք, երեւի, լսել եք, որ Ռուսաստանում առաջինը մենք ստեղծեցինք տնտեսական բարենպաստության ազատ գոտի, որը հաջողությամբ գործեց 4 տարի եւ որի շնորհիվ մենք կարողացանք արմատապես փոխել հանրապետության տնտեսական իրավիճակը: Այժմ ծավալվում է նոր, բայց արդեն միջազգային բիզնես-կենտրոն, որի հետ մենք մեծ հույսեր ենք կապում: Հանրապետությունում հաջողությամբ գործում են ձեռներեցության աջակցման կենտրոնը, միջազգային ֆինանսաարդյունաբերական միավորումը, որի մեջ մտնում են մի շարք խոշոր, արդյունաբերական ձեռնարկություններ: Ինգուշիայի ընդերքը հարուստ է նավթի եւ ուղեկցող գազի, դոլոմիտների, մարմարի, կրաքարի պաշարներով, անտառներում կան բարձրարժեք ծառատեսակներ, ունենք արագահոս լեռնային գետեր, բարեբեր հող եւ աշխատասեր, ապագային միտված ժողովուրդ: Այդ ամենը մեզ հիմք է տալիս լավատեսորեն նայելու ապագային:

– Ինչո՞վ էր պայմանավորված հանրապետության մայրաքաղաքի տեղափոխումը: Դա գեներալ-լեյտենանտի ռազմավարական հաշվա՞րկ է, թե՞ [illegible]-նախագահի [illegible]:

– Ինչպես նշեցի, հուլիսի 11-ին տեղի ունեցավ պաշտոնական արարողություն՝ բացվեց հանրապետության մայրաքաղաք Մագասը: Այժմ նախագահի աշխատակազմը, կառավարությունը եւ խորհրդարանը գտնվում են կառավարական համալիրի նորակառույց շենքերում: Սկսված է քաղաքի երկու բնակելի զանգվածների շինարարությունը: Երբ խոսենք ինչո՞վ էր պայմանավորված նոր մայրաքաղաքի հիմնումը, ապա միանշանակ՝ դա կյանքի հրամայականն էր: Երբ հանրապետություն կա, ուրեմն մայրաքաղաք էլ պիտի լինի:

– Մենք Ձեզ հետ արդեն եղել ենք մեկ ընդհանուր կովկասյան տանը, ավա՜ղ, այսօր խիստ անհանգիստ ու պայթյունավտանգ տուն: Ի՞նչ եք կարծում, մեզ կհաջողվի՞ խուսափել նոր կատակլիզմներից, Աստված մի արասցե՝ կովկասյան նոր պատերազմից: Ի՞նչ է հարկավոր անել այդ [illegible] հեռանկարից խույս տալու համար:

– Կովկասը բոլոր ժամանակներում, նաեւ այսօր, եղել եւ մնում է այնպիսին, մի տարածաշրջան, ուր բախվում են շատ երկրների ու համակարգերի աշխարհաքաղաքական ու ռազմավարական շահերը: Ցավոք, իրենց՝ կովկասցիներին, դրանք բացի պատերազմներից ու ավերածություններից ոչինչ չեն տվել: Այդպիսի կատակլիզմներից առաջայում կարելի կլինի խուսափել, երբ Կովկասի ժողովուրդները կարողանան ընդհանուր լեզու գտնել եւ ձեռնարկել բոլոր միջոցները մեկ ընդհանուր կովկասյան տանը խաղաղություն ու համաձայնություն հաստատելու համար:

– Բայց հնարավո՞ր է համատեղել միասնական ու անբաժանելի Ռուսաստանի սկզբունքը կովկասյան ժողովուրդների անկախության ձգտումների հետ:

– Հնարավոր է, սակայն դրա համար Ռուսաստանին անհրաժեշտ է մշակել դաշնային կենտրոնի հետեւողական, խորապես մտածված քաղաքականություն Հյուսիսային Կովկասի նկատմամբ, մեկընդմիշտ բացառել ռազմական ուժի կիրառումը ղեկավարության ներսում, հրաժարվել երկակի ստանդարտներից, եւ հյուսիսկովկասյան ժողովուրդներին սիրելիների ու ոչ սիրելիների, վստահելիների ու անվստահելիների բաժանելուց, որը սկզբնավորվել է դեռեւս ամբողջատիրական համակարգում, ուժեղացնել տնտեսական աջակցությունը տարածաշրջանին:

– Ինչպե՞ս եք Դուք մտադիր լուծել ինգուշների եւ օսերի միջեւ հակասությունները: Հնարավո՞ր է, արդյոք, հիմնախնդրի խաղաղ լուծումը: Ե՞րբ, Ձեր կարծիքով, կվերականգնվեն նախկին բարիդրացիական հարաբերությունները Մեծ Կովկասի զավակ բոլոր ժողովուրդների միջեւ:

– Մեր հանրապետության ղեկավարությունը հակամարտության առաջին իսկ օրերից որդեգրել է կողմերի միջեւ բոլոր վիճելի հարցերը խաղաղ ճանապարհով լուծելու կեցվածք եւ դրանից ոչ մի քայլ չի նահանջել, չնայած բնավ էլ ամեն ինչ չէ, որ հարթ է ընթանում: Հյուսիսային Օսիայից էթնիկ զտումների հետեւանքով 1992-ին տեղահանված 60 հազար ինգուշների վերադարձը Վլադիկավկազի արվարձաններ՝ իրենց մշտական բնակավայրերը, ընթանում է անընդունելի դանդաղ տեմպերով, ուղեկցվում արդեն վերադարձած ինգուշ բնակչության իրավունքների եւ ազատությունների ամենօրյա խախտումներով: Այնուամենայնիվ, մենք վստահ ենք, որ կարող ենք այդ խնդիրը լուծել խաղաղական ճանապարհով:

– Դուք մարտական գեներալ եք եւ այդ պատճառով ուրիշներից լավ գիտեք խաղաղության ու կայունության գինը ոչ միայն տարածաշրջանում, այլեւ աշխարհում: Ինչպե՞ս եք գնահատում խաղաղական իրավիճակը ներկայումս: Ձեզ չե՞ն վախեցնում Արեւմուտքի եւ հատկապես ՆԱՏՕ-ի «նոր ռազմավարությունը», խաղաղական եւ կրոնական ծայրահեղականության աճը տարածաշրջանում եւ աշխարհում, դարավոր ազգային հակամարտությունների եւ հիմնախնդիրների ուժային լուծման փորձերը:

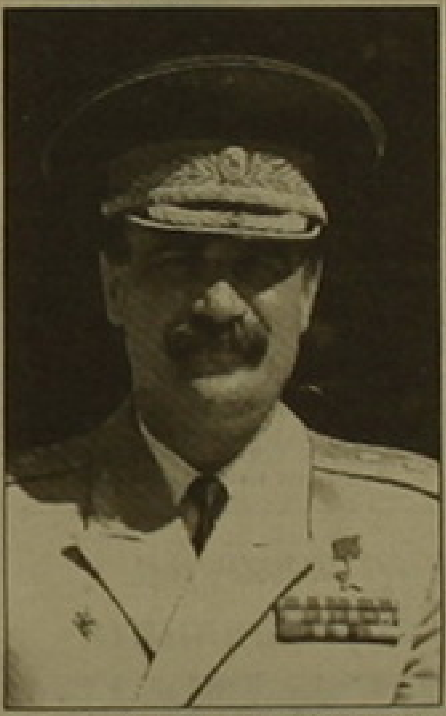

– Հենց իբրեւ գեներալ, իբրեւ մարդ, որը տեսել է պատերազմի սարսափները, ես համոզված եմ, որ զենքի ուժով ոչ մի խնդիր հնարավոր չէ լուծել: Տնտեսական անկայունությունը, ցածր կենսամակարդակը հնարավորություն են տալիս այստեղ հայտնվելու ամեն կարգի էմիսարների, որոնք մարդկանց «ոսկե սարեր» են խոստանում՝ հետապնդելով տարածաշրջանի անկայունությունը օգտագործելու միջոցով Կովկասում պատերազմի բոցը բորբոքելու նպատակ, հատկապես շեշտը դնելով կովկասյան ժողովուրդների կրոնականության վրա: Այդ դրսեւորումների դեմ նույնպես անհրաժեշտ է պայքարել ընդհանուր ուժերով:

– Ձեր կարծիքով, Հայաստանի եւ Ինգուշիայի միջեւ բոլոր մակարդակներում՝ քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային ոլորտներում, հարաբերություններն ակտիվացնելու ի՞նչ հեռանկարներ կան:

– Այսօր համարյա ողջ հետխորհրդային տարածքում նկատվում է տնտեսական անկում, հանցագործության աճ, ազգամիջյան հարաբերությունների սրում, որոնք առավել մերկապարանոց են Կովկասում: Կովկասի ժողովուրդներին վիճակված է միասին ապրել: Ելնելով դրանից, օրինակ վերցնելով մեր ժողովուրդների հիանալի անցյալից, մենք պետք է մեր փոխհարաբերությունները կառուցենք ժամանակակից տնտեսական համագործակցության եւ բարեկամության հիման վրա, եւ դրա համար մենք ունենք բոլոր նախադրյալները՝ աշխարհագրական մոտիկություն, ծագումնաբանական հարազատություն, պատմական ընդհանրություն: Հայաստանի եւ Ինգուշիայի ժողովուրդները ոչ մի խոչընդոտ չունեն զարգացնելու փոխշահավետ համագործակցությունը կենսագործունեության բոլոր ոլորտներում: Իմ կողմից ես կգործադրեմ առավելագույն ջանքեր, որպեսզի մեր փոխհարաբերությունները լինեն սերտ ու բարեկամական: Համոզված եմ, որ այն դժվարությունները, որոնց հանդիպում է Հայաստանն այսօր, ժամանակավոր են եւ հաջողությամբ կհաղթահարվեն: Հայաստանի ժողովրդին բարեմաղթում եմ խաղաղություն եւ բարեկեցություն, Ուրարտուի հնավանդ հողին՝ ծաղկում:

Զրուցավարը՝
ՌՈՒԲԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Մեկնարկեցին պաղեստինա-իսրայելական վերջնական փուլի բանակցությունները

Իսրայելի եւ Գազայի հատվածի միջեւ գտնվող Էրեզի անցակետում սեպտեմբերի 13-ին սկսվեցին՝ պաղեստինա-իսրայելական վերջնական կարգավորման բանակցությունները: Հանդիսավոր բացման արարողությանը ներկա էին շահագրգիռ տարբեր կողմերի ներկայացուցիչներ, այդ թվում՝ ԱՄՆ-ից, Եվրամիությունից, Ռուսաստանից, Եգիպտոսից, Հորդանանից եւ այլն:

Հայտնի է դարձել, որ բանակցային սեղանին են դրվելու հետեւյալ ծանրակշիռ թղթածրարները՝ Երուսաղեմը, 1948 թ.-ից ի վեր պաղեստինցի փախստականների ճակատագիրը, հրեաների վերաբնակեցված վայրերը, սահմանագծումը, անվտանգության միջոցառումները եւ տնտեսության թեման:

Հանդես գալով բացման խոսքով, երկու կողմերի պատվիրակությունների ղեկավարները հայտնել են իրենց պաշտոնական դիրքորոշումները: Իսրայելական կողմի նախագահող, արտգործնախարար Դեւիդ Լեւին շեշտել է, թե չեն խախտվելու վարչապետ Բարաքի կառավարության 4 «ոչ»-երը, դրանք են. ոչ 1967 թ. սահմաններին վերադառնալուն, Երուսաղեմի մասնատմանը, Հորդանան գետի արեւմտյան ափում օտար բանակի տեղակայմանը եւ վերաբնակեցված վայրերի վերացմանը: Այսուհանդերձ, Լեւին հույս է հայտնել 5 ամսում հասնելու ուղեցույց-համաձայնագրի եւ վերջնական լուծման՝ 1 տարում:

Իր հերթին, պաղեստինյան կողմի նախագահող, ՊԱԿ-ի գործադիր կոմիտեի քարտուղար Մահմուդ Աբասը ընդգծել է, որ պաղեստինցիները պահանջում են իսրայելական զորքերի հեռացում մինչեւ 1967 թ. հունիսի 4-ի սահմանները: Աբասը հայտնել է նաեւ, որ իրենց գլխավոր նպատակը պաղեստինյան պետության հռչակումն է՝ Երուսաղեմ (արեւելյան) մայրաքաղաքով:

Ինչեւէ, մեկնարկել է ամենաճակատագրական եւ ականապատված գործընթացը: Կատարվել է հազար մղոնի առաջին քայլը: Սակայն, համեմատելով անցած 8 տարվա երկխոսության ուղին այսօրվա ձեռքբերումների հետ, կասկածի տակ է դրվում Լեւիի նշած ժամանակացույցը, որն, ի դեպ, ամրագրված է վերջերս, եգիպտական Շարմ էլ Շեյխ քաղաքում կնքված «Ուայ գետ-2» համաձայնագրում:

Բարելավվում են թուրք-եվրոպական կապերը

RMC-ի թղթակիցը հաղորդել է, որ սեպտեմբերի 13-ին Բրյուսելում Եվրամիության արտգործնախարարների եւ նրանց թուրք գործընկեր Իսմայիլ Ջեմի հանդիպման լույսի ներքո թուրք-եվրոպական հարաբերությունները թեւակոխել են նոր փուլ: Սա այս մակարդակով տեղի ունեցած առաջին հանդիպումն է՝ 1997 թ. դեկտեմբերի գագաթաժողովին հաջորդած խզումից հետո: Իր հերթին, Ջեմը Եվրամիության արտգործնախարարներին կոչ արեց մասնակցելու նոյեմբերի 18-19-ը Ստամբուլում կայանալիք հանդիպմանը: Ըստ նույն աղբյուրի, երկկողմ այս նախաձեռնությունները՝ գումարած Աթենքի եւ Անկարայի հարաբերություններում եղած շոշափելի բարելավումը, դրական են սկզբունքային մի որոշման համար, որը թերեւս ընդունվի 1999 թ. վերջերին, Հելսինկիում կայանալիք եվրոպական գագաթաժողովում: Այդ որոշումը վերաբերում է միության առաջիկա ընդլայնման ցուցակում Թուրքիայի ընդգրկմանը՝ հավասարապես այլ երկրների հետ: Ջեմի հետ ունեցած համատեղ մամլո ասուլիսում Ֆինլանդիայի արտգործնախարար, միության ներկայիս նախագահող տկն Հալոնենը չի հայտնել Թուրքիայի նկատմամբ Եվրամիության որեւէ որոշմամբ պարտավորվելու մասին, սակայն խոսել է Անկարային եվրակառույցներում ներառելու ընդհանուր ցանկության վերաբերյալ: Ակնհայտ է, որ գոնե առայժմ, նշել է RMC-ի թղթակիցը, Աթենքը հանել է այն վետոն, որ պարտադրվել էր Թուրքիային հատկացված օգնության եւ վարկերի վրայից, բացառյալ՝ 375 մլն եվրոն, որը գտնվում է մաքսային միության համաձայնագրերի ծիրում:

Ավարտվեց Արաբական լիգայի հերթական ժողովը

Սեպտեմբերի 12-13-ը Կահիրեում կայացավ արաբ արտգործնախարարների խորհրդի հերթական 112-րդ ժողովը՝ Իրաքի արտգործնախարար Մուհամմեդ Սաիդ Սահաֆի գլխավորությամբ, ինչը առաջին անգամն է 1990 թ. Պարսից ծոցի ճգնաժամից ի վեր: Ըստ լրատվական միջոցների, ժողովի ողջ ընթացքում տիրել է դրական մթնոլորտ եւ կատարվել վստահության վերականգնման առաջին քայլը՝ Իրաքի եւ իր հարեւաններ Քուվեյթի ու Սաուդյան Արաբիայի միջեւ այն բանից հետո, երբ վերջիններիս դիրքորոշումներում ճկունություն ցուցաբերվեց Իրաքի նկատմամբ շրջափակումը վերացնելու խնդրի վերաբերյալ: Արաբական լիգայի ընդհանուր քարտուղար Իսմաթ Աբդուլ-Մաջիդի հետ համատեղ մամլո ասուլիսում Սահաֆը արտահայտվել է կառուցողական այդ եղանակի մասին: Նա բազմիցս մասնանշել է համաարաբական դրական ուղղվածությունը, որ շոշափել է նախարարական խորհրդի հանդիպումների ընթացքում, ընդգծելով սակայն, որ «բացահայտորեն չի խոսվել այդ միտումի մասին»: Սահաֆի հայտարարությունների բացասությունը տվեց նրա եգիպտացի գործընկեր Ամր Մուսան, որն անակնկալ մատուցեց, ասելով, թե Քուվեյթն ու Սաուդիան չեն առարկում Իրաքի հանդեպ եղած էմբարգոյի վերացմանը: Իր հերթին, RMC-ի թղթակցի հարցին պատասխանելիս, Քուվեյթի արտաքին գործերի պետնախարար Սուլեյման Մաջեդ Շահինը չկամեցավ հաստատել կամ հերքել իր երկրի դիրքորոշման փոփոխությունը: Բայց նա ասաց, որ Արաբական լիգան կարող է Անվտանգության խորհրդին հորդորել, որպեսզի Իրաքին պարտադրված էմբարգոն վերացվի՝ ՄԱԿ-ի որոշումները իրականացնելու դեպքում:

Ուրեմն, Քուվեյթցի նախարարի հայտարարությունը արտացոլում է իր երկրի տոնի որոշակի փոփոխություն եւ հաստատում Աբդուլ-Մաջիդի ասածը առ այն, որ լիգայի կուլիսներում տեղի ունեցածի մեծ մասը չի կարելի հրապարակել, թեեւ նախարարական խորհրդի հանդիպումները, ըստ ընդհանուր քարտուղարի, արտացոլում էին արաբական ավելի դրական եւ [illegible] մթնոլորտ:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

ՍՓՅՈՒՌՔ

Ելույթներ Ճապոնիայում

Ամերիկահայ աշխարհահռչակ երգեհոնահար Պերճ Ժամկոչյանը վերջերս է վերադարձել Ճապոնիայից: Մայիսին նա երեք համերգ տվեց Շիգայի Շինջի Շուումեյ Քայի տաճարում` նվագելով աշխարհի ամենամեծ երգեհոնով, որի բացումը եւս նվագել էր 16 տարի առաջ եւ այնուհետեւ ամեն տարի: Նրա երեք համերգներին այս տարի ներկա է եղել ավելի քան 12 հազար մարդ: Վերջերս նա կրկին հրավիրվեց Շիգա` նվագելու Ռիչարդ Կոյամայի մահվան 15-րդ տարեդարձի առիթով: Շումեյի կայսրը, որ մահացել է 49 տարեկանում, իրեն էր 16 տարի առաջ Ժամկոչյանին հրավիրել նվագելու բացման արարողության առիթով: Առաջին համերգից հետո նրանք մտերիմներ դարձան: Հայաստանի եւ Ճապոնիայի միջեւ եւս սերտ համագործակցություն ծավալվեց` փոխադարձ հրավերներով: Հայաստանի կառավարությունը Կոյամային Հայաստան հրավիրեց, սակայն Կոյամայի հանկարծահաս մահվան պատճառով պայմանավորվածությունն ի չիք դարձավ:

Ժամկոչյանը Ճապոնիայում էր եւ նվագել է Կոյամայի թաղման արարողության ժամանակ` պատվիրելով, ինչպես եւ կայսրի եղբայրը, մի պատարագ: Հիշատակի արարողության ժամանակ Ժամկոչյանը եւս մի պատարագ պատվիրեց եւ երգեհոն նվագեց:

5,75 մլն դոլար` պատկերասրահ հիմնելու համար

1986 թ.-ին Լոս Անջելեսից Նյու Յորք տեղափոխվելով, Լեւոն Կակոսյանը Արեւմտյան 23-րդ փողոցում, 10-րդ եւ 11-րդ ավենյուների միջեւ մի փոքրիկ պատկերասրահ բացեց: Այդ օրերին նա Չելսիում արվեստի գործերի առեւտրով զբաղվող գրեթե միակ ձեռնարկատերն էր, որ միջոցներ կուտակելով, 1989-ին պատկերասրահը տեղափոխեց 980 Մեդիսոն ավենյու 76-րդ փողոց, արա եւս մեկը բացեց Վուսթեր սթրիթում, Սոհո: Ներկայումս Կակոսյանը որոշել է վերադառնալ Չելսի:

Հուլիսի 22-ին նա 5,75 մլն դոլար վճարեց` գնելով մեկ հարկանի մի շենք 24-րդ փողոցի եւ 11-րդ ավենյուի հատման կետում: Շենքը պատկանում էր մաֆիայի կնքահայրերից Կառլո Գամբինոյի որդուն` Թոմ Գամբինո կրտսերին:

«Օբսերվերին» տված հարցազրույցում Կակոսյանը բացատրել է. «Վերջին մի քանի տարին ինձ արդեն չէր ուրախացնում Սոհոյում պատկերասրահ ունենալու միտքը, իսկ դա, գրեթե միշտ նշանակում է, որ ճամպրուկները հավաքելու ժամանակն է»: Կակոսյանի ձեռք բերած նոր շենքը ցեմենտե հատակով, 23 ոտնաչափ բարձրությամբ չնախապատմված տարածք է: Բացվելուց հետո, հաջորդ գարնանը այն Չելսիի ամենամեծ պատկերասրահը կլինի: Համաձայն ցուցասրահների տեղեկատուի, այսօր Չելսիում 124 պատկերասրահ կա, որոնց մեջ մեծ մրցակցություն կա:

Այուգան Բ. Էնթոնին, որը կազմակերպել է պատկերասրահի առք ու վաճառքը, պատմում է, որ սկզբում Գամբինոն պարզապես ցանկանում էր վարձով տալ շենքը եւ չնայած տարածքը մեծ էր, ցանկանում էր միայն մեկ վարձակալ ունենալ` տարեկան 399.000 դոլարով: Շենքը վերանորոգման կարիք էր զգում: Սարքին Գամբինոն որոշեց վաճառել այն, նույն ժամանակ Կակոսյանը փորձում էր Չելսիում 3 հարկով մի տարածք գտնել, եւ չնայած արվեստի կոլեկցիոներները սովորաբար խուսափում են անցարդ գույք ձեռք բերելուց, գերադասելով իրենց կարողությունը ներդնել արվեստի գործերի մեջ, Կակոսյանը որոշեց այլ ճանապարհով գնալ եւ շենքը գնել: Հաջորդ պատկերասրահը նա մտադրվել է բացել Լոնդոնում:

Կակոսյանը մրցակցում է Փեյս-Վիլդենստայն պատկերասրահի հետ եւ բավականին հաջողությամբ: Կակոսյանի լոսանջելեսյան պատկերասրահի վիճակը հիանալի է, մինչ Փեյս Վիլդենստայնը որոշել է հրաժարվել լոսանջելեսյան պատկերասրահի մեսակման ցուցահանդեսներից: Անհավանական չեն եւ լուրերն այն մասին, որ Կակոսյանը պատրաստվում է գնել Ջ. Գամբինո Դիկսոնի Մարրեյ ընկերության մի մասը:

«ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՄԻՐՐՈՐ ՍՓԵՔԹԵՅԹՈՐ»

Մեր մշակույթի ազնվական դեմքերից մեկը

Ակադեմիկոս Ռուբեն Զարյանը, որպես գիտնական եւ հասարակական գործիչ, մեր մշակույթի 70-ամյա պատմության մեջ թողել է նվիրական ժառանգություն:

Գիտնական, գրականագետ, թատերագետ եւ արվեստաբան Ռուբեն Զարյանի 90-ամյակին նվիրված այս օրերին Գիտությունների ազգային ակադեմիայում ընթանում է գիտաժողով, որի հանդիսավոր բացումը կայացավ երեկ: Գիտաժողովը բազմակողմանիորեն անդրադառնում է արվեստի ինստիտուտի բոլոր բաժիններին, ծրագրում ներառված են զեկուցներ երաժշտության, արվեստաբանության, գեղանկարչության, մանրանկարչության, ճարտարապետության վերաբերյալ:

Ռուբեն Զարյանի մասին խոսք ասացին ՀՀ ԳԱԱ նախագահ, ակադեմիկոս Ֆադեյ Սարգսյանը, ՀՀ ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտի տնօրեն, ակադեմիկոս Լեւոն Հախվերդյանը, նախկին Խորհրդային Հայաստանի նախարարների խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Ալեքսան Կիրակոսյանը, ակադեմիկոս Սիլվա Կապուտիկյանը, Պերճ Զեյթունցյանը: Բանախոսները կարեւորեցին, որ Զարյանը հայ գրականագիտությանը եւ թատերագիտությանը հաղորդեց գիտականություն, իսկ հայ արվեստաբանությունը բարձրացրեց 60-ականների հայ արվեստի վերածննդի հզորությանը: «Վուլգար սոցիալիզմի թոհուբոհի մեջ Ռուբեն Զարյանը դարձավ մեր մշակույթի ազնվական դեմքերից մեկը», իր ելույթում նշեց Ալեքսան Կիրակոսյանը, իսկ Սիլվա Կապուտիկյանը Զարյանի մասին խոսելիս ասաց. «Հոմերոսի ծննդավայրը կոչվելու համար մրցում են յոթ քաղաք, իսկ մեր տարբեր ուղղությունների մշակույթի մարդիկ վիճում էին, թե ում է ավելի շատ պատկանում Ռուբեն Զարյանը»:

ՄԱՐԻԱՄ ԽԱԹԼԱՄԱՋՅԱՆ

Համլետ Պողոսյանի առաջին անհատականը հայրենի քաղաքում

Գեղանկարիչ Համլետ Պողոսյանը ծանոթ անուն է արվեստասերների շրջանում: Նա անցել է ստեղծագործական հասունության մի ճանապարհ եւ իր գույնն ու աշխարհընկալումը, իր արտահայտչամիջոցներն ունեցող արվեստագետներից է, որի կտավներն ուշադրության արժանացան դեռեւս ուսանողական տարիներին, երբ սովորում էր Խաչատուր Աբովյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտի նկարչա-գծագրական բաժնում: 1964 թ.-ից նա մասնակցել է հանրապետական, միջազգային բազմաթիվ ցուցահանդեսների: Տարիների հետ ստեղծել է հասուն եւ ինքնատիպ գործերի մի ուրույն պատկերասրահ: Ովքեր առիթ են ունեցել ցուցահանդեսներում դիտելու նրա «Առաջին ծաղիկներ», «Մոր դիմանկարը», «Լեռան աղջիկը», «Ուրախ զրույց», «Սինասի դիմանկարը», «Մտորումներ» եւ բազմաթիվ այլ գործերը, իրենց հետ տարել են տաք ու հարազատ թրթիռներ: Նրա կտավներում արտահայտվել են պատկերը ընչավորելու արվեստագետի նրբին ոգորումները: Պատասխանատվությունը, անեզրք խորությամբ արտահայտելու զգացումները մշտապես արվեստագետի ուղեկիցներն են եղել: Գեղանկարչի լավագույն գործերն իրենց արժանի տեղն են գտել:

Ռուսաստանի, Ուզբեկստանի, Լեհաստանի, ԱՄՆ-ի, Անգլիայի, Կանադայի, Իտալիայի եւ այլ երկրների մասնավոր ու պետական հավաքածուներում: Հանրապետությունում եւ արտերկրում ունեցել է անհատական 8 ցուցահանդես: Նրա ուշագրավ գործերն արժանացել են ոսկե մեդալի, առաջին եւ երկրորդ կարգի դիպլոմների, իսկ 1982 թ. Էջմիածնի զագսի շենքի ձեւավորման համար (որմնանկարներ) արժանացել է համամիութենական «Տարվա լավագույն աշխատանք» մրցանակին: Տարիներն ավելի են բյուրեղացրել արվեստագետի մտորումները, դարձել առավել խստապահանջ: Դա էր պատճառը, որ այլ բնակավայրերում 8 անհատական ցուցահանդես ունեցած գեղանկարիչն իր 60-ամյակի շեմին միայն համաձայնեց անհատական ցուցահանդես կազմակերպելու նաեւ հայրենի քաղաքում: Ի դեպ, ասենք նաեւ, որ Համլետ Պողոսյանը երկար տարիներ եղել է Էջմիածին քաղաքի գլխավոր նկարիչը: Քաղաքի հրապարակների, փողոցների եւ շենքերի ձեւավորման գործում մեծ դեր է խաղացել արվեստագետի անձնական ճաշակը: Նա իր իմացությունները եւ փորձն է հաղորդում քաղաքի երիցս Թադեւոսյանի անվան մանկական նկարչական դպրոցի սաներին, որտեղ դասավանդում է տասնամյակներ շարունակ:

Վերջերս բացված ցուցահանդեսում հեղինակը 25 կտավներով յուրահատուկ քննություն է հանձնում յուրայիններին եւ համաքաղաքացի արվեստասերներին: Ցուցահանդեսի բացման առթիվ այդ քննությունը բարձր գնահատեցին արվեստաբան Շահեն Խաչատրյանը, գեղանկարիչ Ռոբերտ Մանուկյանը, հրապարակախոս Վիլիկ Զաքարյանը, էջմիածնի քաղաքագլուխ Երվանդ Աղվանյանը, բանաստեղծ Խաչիկ Մանուկյանը եւ ուրիշները:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ
Էջմիածին

Շնորհակալություն

«Չեզ եմ դիմում, իմ բարեկամ նկարիչներ» վերնագրով կոչիս (տպագրված «Ազգ» օրաթերթում, 20 օգոստոսի 1999 թ.), որի նպատակն է գեղանկարներ նվիրաբերել Պոլսում երկրաշարժի հետեւանքով վնասված հայոց ազգային կառույցների վերանորոգման համար, արձագանքել են նկարիչներ, Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության անդամներ Հենրիկ Սիրավյանը, Գրիգոր Աղասյանը, Կարեն Աղամյանը, Անասոլի Ավետյանը, Անասոլի Գրիգորյանը, Էդվարդ Վարդանյանը, Վիլիկ Զաքարյանը, Սամվել Սարությանը, Ռուբեն Մանուկյանը, Անդրանիկ Կիլիկյանը, Աշոտ Թադեւոսյանը, Վրեժ Թամազյանը, Արմեն Վահրամյանը, Ալեքսանդր Սարգսյանը, Շոթա Ոսկանյանը, Վլադիմիր Մախակյանը:

Հայտնում ենք մեր շնորհակալությունը:

Մենք պարբերաբար կհրապարակենք բոլոր նվիրատուների ազգանունները, որոնք հետայսու կնվիրաբերեն իրենց աշխատանքները:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՍՏՅԱՆ
ՀԹՄՄ վարչության վարիչ-
ճարտուղար

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

Գյուղը երեք պարերի ստորոտում...

«Հայաստանի Հանրապետության բնակավայրերը» մատենաշարով լույս է տեսել հերթական յոթերորդ գիրքը, որը ներկայացնում է Վայոց ձորի մարզի Ելփին գյուղի պատմական կենսագրությունը հնագույն ժամանակներից մինչեւ մեր օրերը: Գրքի հեղինակն է Ելփին գյուղի զավակ, Երեւանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանի ռեկտոր, պրոֆեսոր Ավագ Խաչատրյանը: Հեղինակը վաղուց էր երազում գրել իր գյուղի եւ համագյուղացիների մասին: Դեռ պատանեկության տարիներին, երբ դժվարությամբ էր ճարվում սովորական թուղթն ու գրիչը, ելփինցի դպրոցականը գրառումներ էր կատարում գյուղի, շրջանի ու երկրի մեծ ու փոքր իրադարձությունների մասին:

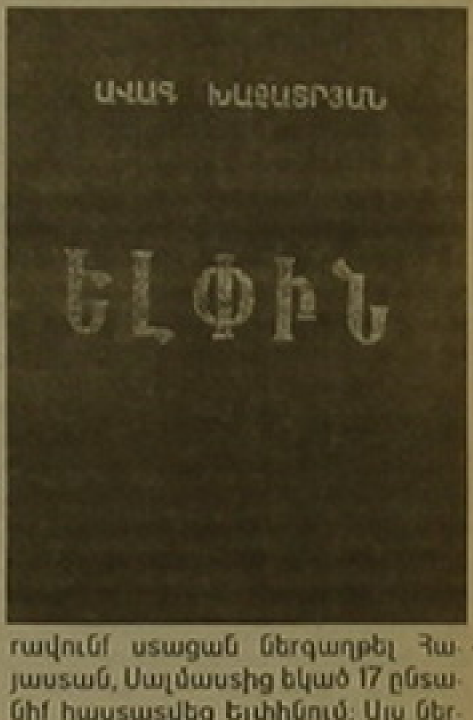

Տասնամյակներ անց, Ավագ Խաչատրյանը հայրենի գյուղի պատմությունը շարադրել էր ռոմանտիկական ընչով: Բավական խոսուն խորագրերի ներքո ընթերցողի առջեւ բացվում են հինավուրց բնակավայրերի պատմության ընդհանուր փուլերը: Պրոֆեսորը հայրենի գյուղի պատմության շարադրանքը սկսում է Ելփինի հողօգտագործման տարածքի հնադարյան բնակավայրերի` Նրբույնբերդի (Նրբին), Նորիփի, Հացիկի, Խնձորուտի, Ճոճանակի, Կեչուտի, Աղոտենի, Մոխրոտի (Քոմուրլու), Ճավաձորի տեղադրության պատմամշակության հիմնավոր քննությունից:

Գրքում բացվում է Ելփին գյուղին պատուհասած աղետների շղթան: Մասնավորապես քննվում են պարսից Շահ Աբասի 1603-1604 թթ. ձեռնարկած մեծ բռնագաղթի ավերիչ հետեւանքները Վայոց ձորի հայ բնակչության համար: Իսկ երբ Թուրքմենչայի պայմանագրով հայերն իրավունք ստացան ներգաղթել Հայաստան, Սալմաստից եկած 17 ընտանիք հաստատվեց Ելփինում: Այս ներգաղթի շնորհիվ շուրջ 520 ընտանիք բնակություն հաստատեց Վայոց ձորի գյուղերում, որոնց մեծ մասն այն ժամանակ ավերված էր:

1873 թ. Ղարալագյազն անջատվում է Նախիջեւանի գավառից: Ելփինը ընդգրկվում է Ղարալագյազի վարչական կազմում (կենտրոնը Բասքենդ):

Հեղինակը սիրով եւ ակնածանքով է նկարագրում հայրենի գյուղը:

Գրականագետ, մանկավարժ եւ հասարակական եռուն գործիչ Ավագ Խաչատրյանի այս հրաշալի գիրքը երկար ժամանակ ծառայելու է պատանի եւ երիտասարդ սերունդների հայրենասիրական եւ բնապահպանական ճաշակի ու խոր դաստիարակության գործին:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ
Պատմագիտության թեկնածու

Երեք տասնամյակների մատենագիտություն

Օրերս լույս տեսավ «Բանբեր Երեւանի համալսարանի» հանդեսի հերթական համարը` նվիրված նրա երեք տասնամյակների 90 համարների մատենագիտությանը, որը նաեւ մի գեղեցիկ նվեր է ԵՊՀ 80-ամյակին եւ մի հաշվետվություն այդ տարելիցին:

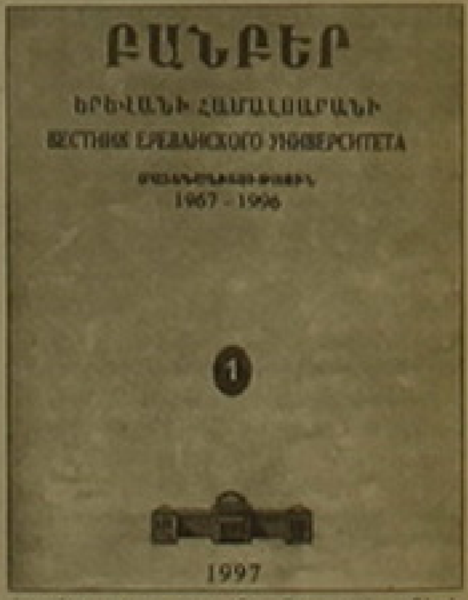

«Մատենագիտությունը» լույս է տեսել հայերեն եւ ռուսերեն մեկ գրքով: Այն ունի հակիրճ առաջաբան, որի մեջ մասնավորապես ասված է. «Մատենագիտությունը կազմված է ութ հիմնական բաժիններից, որոնցում ընդգրկված են հումանիտար եւ հասարակական գիտությունները` իրենց ճյուղերով ու օժանդակներով: Ընդ որում, բաժիններում ներգրավված են հարակից այն գիտությունները, որոնց վերաբերող նյութերի սակավության պատճառով նպատակահարմար չգտնվեց առանձնացնել իբրեւ ինքնուրույն բաժիններ: Այսպես, տնտեսաաշխարհագրական բնույթի հրապարակումները արտացոլված են «Տնտեսագիտություն», տրամաբանության եւ տրամաբանության պատմության հարցերը լուսաբանող աշխատանքները` «Փիլիսոփայություն», գիտության պատմությանը նվիրված հոդվածները` «Պատմագիտություն» բաժիններում եւ այլն:

Հանդեսի «Գիտական կյանք» բաժնում տպագրված հաղորդումներն ու հնագիտական արշավախմբերի հաշվետվությունները մուծվել են համապատասխան բնագավառների նյութերի մեջ, ուստի բուն «Գիտական կյանք» բաժնին են թողնվել հոբելյանական միջոցառումները, գիտական նստաշրջաններն ու ասուլիսները, ընթացիկ գիտական կյանքը լուսաբանող նյութերը: «Գրքերի տեսություն» բաժնի նյութերը նույնպես դրվել են համապատասխան բաժինների մեջ»:

Բացի այդ, առաջաբանում ներկայացված են մատենագիտության կառուցվածքը, դրա համար օգտագործված սկզբունքները, ինչպես նաեւ նրանից օգտվելու որոշ պարզաբանումներ:

Վ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Մարզական**

ՖՈՒՏԲՈԼ

Խաղացանկ

Հայաստանի ֆուտբոլի 1999 թ. առաջնության

Բարձրագույն խումբ

Երրորդ շրջան

21-րդ տուր
16 սեպտեմբերի (հինգ.), ժ. 18:00
«Շիրակ»-«Զվարթնոց»
«Ցեմենտ»-«Երեւան»
«Արարատ»-«Գյումրի»
«Կիլիկիա»-«Դվին»

22-րդ տուր
22 սեպտեմբերի (չորեք.), ժ. 18:00
«Գյումրի»-«Դվին» ժ. 17:00
«Կիլիկիա»-«Ցեմենտ»
«Էրեբունի»-«Շիրակ»
«Երեւան»-«Արարատ»

23-րդ տուր
26 սեպտեմբերի (կիրակի), ժ. 17:00
«Զվարթնոց»-«Երեւան»
«Շիրակ»-«Արարատ»
«Ցեմենտ»-«Էրեբունի»
«Կիլիկիա»-«Գյումրի»

24-րդ տուր
2 հոկտեմբերի (շաբաթ), ժ. 17:00
«Դվին»-«Զվարթնոց»
«Գյումրի»-«Էրեբունի» ժ. 16:00
«Արարատ»-«Ցեմենտ»
«Երեւան»-«Շիրակ»

6 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)
պահեստային օր

9 հոկտեմբերի (շաբաթ)
Եվրոպայի առաջնության
ընտրական խաղ
Անդորրա-Հայաստան

25-րդ տուր
13 հոկտեմբերի (չորեք.), ժ. 16:00
«Արարատ»-«Զվարթնոց»
«Երեւան»-«Էրեբունի»
«Շիրակ»-«Կիլիկիա» ժ. 15:00
«Ցեմենտ»-«Դվին»

26-րդ տուր
17 հոկտեմբերի (կիրակի), ժ. 16:00
«Զվարթնոց»-«Կիլիկիա»
«Էրեբունի»-«Դվին»
«Երեւան»-«Գյումրի»
«Շիրակ»-«Ցեմենտ» ժ. 15:00

20 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)
պահեստային օր

27-րդ տուր
24 հոկտեմբերի (կիրակի), ժ. 16:00
«Զվարթնոց»-«Էրեբունի»
«Արարատ»-«Կիլիկիա»
«Դվին»-«Երեւան»
«Ցեմենտ»-«Գյումրի»

Առաջին խումբ

Երկրորդ շրջան

11-րդ տուր
18 սեպտեմբերի (շաբաթ)
51. «Դինամո»-«Արփա»
52. «Լոռի»-«Նաիրի»
53. «Ղարաբաղ-2»-«Մուշ»

12-րդ տուր
25 սեպտեմբերի (շաբաթ)
56. «Արփա»-«Նաիրի»
57. «Մուշ»-«Լոռի»
58. «Լեռնագործ»-«Ղարաբաղ-2»
59. «Դինամո»-ՖԻՄԱ

13-րդ տուր
5 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)
61. ՖԻՄԱ-«Արփա»
62. «Նաիրի»-«Մուշ»
63. «Լոռի»-«Լեռնագործ»
65. «Քասախ»-«Դինամո»

7 հոկտեմբերի (հինգշաբթի)
47. «Նաիրի»-«Ղարաբաղ-2»
(10-րդ տուրի խաղ)
54. «Քասախ»-«Լեռնագործ»
(11-րդ տուրի խաղ)

14-րդ տուր
12 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)
66. «Արփա»-«Մուշ»
67. «Լեռնագործ»-«Նաիրի»
69. «Ղարաբաղ-2»-«Դինամո»
70. ՖԻՄԱ-«Քասախ»

15-րդ տուր
20 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)
71. «Քասախ»-«Արփա»
74. «Լոռի»-«Դինամո»

16-րդ տուր
30 հոկտեմբերի (շաբաթ)
76. «Լեռնագործ»-«Արփա»
78. «Դինամո»-«Նաիրի»
79. ՖԻՄԱ-«Լոռի»

80. «Քասախ»-«Ղարաբաղ-2»
2 նոյեմբերի (երեքշաբթի)
90. «Լոռի»-«Ղարաբաղ-2»
(18-րդ տուրի խաղ)

17-րդ տուր
6 նոյեմբերի (շաբաթ)
81. «Ղարաբաղ-2»-«Արփա»
83. «Մուշ»-«Դինամո»
84. «Նաիրի»-ՖԻՄԱ
85. «Լոռի»-«Քասախ»

8 նոյեմբերի (երկուշաբթի)
72. «Մուշ»-«Լեռնագործ»
(15-րդ տուրի խաղ)

18-րդ տուր
14 նոյեմբերի (կիրակի)
87. «Դինամո»-«Լեռնագործ»
88. ՖԻՄԱ-«Մուշ»
89. «Քասախ»-«Նաիրի»

ՀՀ ՖՖ ՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

«Լացիոն» իր մարզադաշտը կունենա

1953 թ.-ից սկսած իտալական ֆուտբոլային երկու թիմեր՝ «Ռոմա» եւ «Լացիոն» իրենց մրցակիցներին ընդու-
նում էին Հռոմի մարզադաշտում: Իսկ այժմ երկրի փոխչեմպիոն «Լացիոն» իր սեփական մարզադաշտը կունենա:
40 հազար տեղանոց մարզադաշտը, որի բացումը տեղի կունենա դեկտեմբերին, կառուցվել է նշանավոր «Օլդ Տրա-
ֆորդի» նմանությամբ: Մարզադաշտի շուրջ բազմաթիվ օժանդակ կառույցներ են: Այստեղ կան ակումբին պատ-
կանող խանութներ, ռեստորան եւ, նույնիսկ, կինոթատրոն:
«Լացիոյի» երկրպագուները ուրախանալու մեկ այլ առիթ եւս ունեն. իր պայմանագիրը թիմի հետ երկարացրել է
նրա ավագը՝ Ալեսանդրո Նեստան:

Հանդիպումը հետաձգվել է

Բելգիայի երկու առաջատար ակումբների՝ «Բրյուգեի» եւ «Անդերլեխտի» միջեւ երկրի առաջնության հանդիպու-
մը անցյալ կիրակի օրը չկայացավ: Երկու թիմերի ֆուտբոլիստները խաղն սկսելուց առաջ անկարգություններ
սարքեցին: Հատկապես ակտիվ էին «Անդերլեխտի» երկրպագուները, որոնք կռիվների նախաձեռնողներն էին:
Այն հետաձգվեց եւ ավելի ուշ
Բրյուսելի քաղաքապետ Պատրիկ Մանուելի որոշմամբ հանդիպումը չկայացավ:
կանցկացվի:

Անելկան խնդիրներ ունի

Ֆրանսիացի տաղանդավոր ֆուտբոլիստ Նիկոլա Անելկան ծանր վիճակում է հայտնվել: Այս 19-ամյա հարձակվողը, որին Մադրիդի «Ռեալը» 35,7 մլն դոլարով գնել է Լոնդոնի «Արսենալից», չի կարողանում վերագտնել իրեն: Նույնիսկ հրապարակումներ եղան, որոնցում ասվում էր, թե իբր Անելկան մտածում է ֆուտբոլը թողնելու մասին:

Ֆուտբոլիստն ինքը որոշեց պարզաբանումներ մտցնել եւ մամուլի ասուլիս հրավիրեց: Անելկան խոստովանեց, որ իրոք դժվարին կացության մեջ է, սակայն իր սիրելի խաղին հրաժեշտ տալու մասին երբեւիցե չի մտածել: Դա պարզապես չարակամ անգլիացի լրագրողների հնարած բաներն են: Անելկան ասաց, որ շատ է զզվել է իր խաղից, բայց ինքը միշտ էլ վատ է սկսում մրցաշրջանը: Բայց երբ «Արսենալում» համբերում էին, քանի որ ժամանակին իրեն գնել էին ընդամենը 800 հազար դոլարով, ապա այժմ չափազանց մեծ գումար վճարած «Ռեալի» ղեկավարները դժվար թե սպասեն, մինչեւ ինքը լավ մարզավիճակ ձեռք կբերի: Ակումբի ղեկավարները պահանջել են, որ եթե իսպանացի ֆուտբոլիստը լրագրողների հետ հանդիպելիս խոսի միայն իր հարազատ ֆրանսերենով, քանի որ այլ դեպքերում թյուրիմացություններ են ծագում: Անելկան ընդունել է պայմանը, եւ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների հետ հանդիպումներին ներկայանում է թարգմանչի հետ: Նիկոլան խնդիրներ ունի նաեւ «Ռեալի» ֆուտբոլիստների հետ: Վերջերս նա իր նոր խաղընկերներ Ռաուլին ու Մորիենտեսին միջակություններ է անվանել:

ԹԵՆԻՍ

Սարգսյանը սկսեց հաղթանակով

Տաշքենդում մեկնարկել է թենիսի խոշոր մրցաշար, որը «Նախագահի գավաթ» անվանումն է կրում: Ուզբեկստանի նախագահ Իսլամ Քարիմովը հանդիսավոր բացման ժամանակ հայտարարեց, որ ժամանակի ընթացքում այն կդառնա ամենահեղինակավոր եւ ամենահարուստ մրցաշարերից մեկը:

Մրցաշարում մեծ թվով ուժեղագույն թենիսիստներ են մասնակցում: Նրանց թվում են, մասնավորապես, համաշխարհային դասակարգման տասնյակում տեղեր զբաղեցնող Եվգենի Կաֆելնիկովը (Ռուսաստան), Գրեգ Ռուսեդսկին (Անգլիա): Վերջինիս հայրենակից Թիմ Հենմանը, որը երկու անգամ հաղթել է «Նախագահի գավաթի» խաղարկություններում, այս անգամ հանդես չի գալիս:

Տաշքենդի մրցումներին մասնակցում է նաեւ մեր հայրենակից Սարգիս Սարգսյանը: Առաջին շրջանի հանդիպման ժամանակ նա բավականին հեշտությամբ, 6–1, 6–4 հաշվով հաղթեց սլովակ Կարել Կուչերային, որն իր վարկանիշով մրցաշարի չորրորդ թենիսիստն է: Անհաջողություն կրեց Սլովակիայի եւս մեկ ներկայացուցիչ՝ Յան Կրոշլյակը: Նրան պարտության մատնեց գերմանացի Իվո Հուբերգերը: Նշենք եւս մեկ արդյունք. Նիկոլաս Կիֆեր (Գերմանիա)–Թոմաս Կես (Շվեդիա)՝ 4–6, 6–2, 6–1:

ՇԱԽՄԱՏ

Վեց մասնակից, երկու մրցանակակիր

Հունաստանի Լիտոխորո քաղաքում ավարտվեց Եվրոպայի պատանեկան առաջնությունը: Մրցումներն անցկացվեցին հինգ տարիքային խմբերում:

Առաջնությանը մասնակցող Հայաստանի վեց ներկայացուցիչներից առավել հաջող հանդես եկան Տաթեւիկ Աբրահամյանը եւ Վարուժան Հակոբյանը: Մինչեւ 12 տարեկան աղջիկների մրցումներում Տաթեւիկը, ինչպես եւ Վրաստանի ու Ռուսաստանի ներկայացուցիչները, շվեյցարական մրցակարգով անցկացված առաջնության 9 տուրերում 7,5 միավոր վաստակեց, սակայն գործակիցների պատճառով ստիպված էր բավարարվել միայն 3-րդ տեղով: Նույնպես 3-րդ տեղ գրավեց 16 տարեկան տղաների մրցաշարի մասնակից Վարուժան Հակոբյանը (6,5 միավոր): Ի դեպ, այս տարիքային խմբում Եվրոպայի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց մեր տաղանդավոր հայրենակից, մոսկվացի Սերգեյ Գրիգորյանցը:

Առաջնությունում մեր եւս երկու փոքրիկ շախմատիստները շատ մոտ էին մրցանակային տեղերին: Զավեն Անդրեասյանը (10 տ.) եւ Արման Փաշիկյանը (12 տ.) վաստակեցին 6,5-ական միավոր եւ իրենց տարիքային խմբերում գրավեցին 4-րդ տեղը: Համեմատաբար համեստ արդյունքներ ցույց տվեցին Մարիաննա Գասպարյանը (18 տ.) եւ Աննա Հայրապետյանը (10 տ.), որոնք վաստակեցին համապատասխանաբար 5 եւ 4,5 միավոր ու տեղեր գրավեցին մրցաշարային աղյուսակի միջնամասում:

Երեք տուրից հետո

Դրիմի գեղատեսիլ Յալթա քաղաքի մերձակա «Արտեկ» կենտրոնում ընթանում է շախմատի համաշխարհային մանկական օլիմպիադան, որին մի քանի տասնյակ երկրների թիմեր են մասնակցում: Մրցումներն անցկացվում են շվեյցարական խաղակարգով, ինը տուրով: Արդեն երեք տուր է խաղացվել:

Հայաստանի հավաքականը, որը հաղթել է անցյալ տարի Ստամբուլում անցկացված նույնանման մրցումներում, հանդես է գալիս բավականին բարձացված կազմով: Թիմում ընդգրկված են Տիգրան Լ. Պետրոսյանը, Բենիկ Գալստյանը, Տիգրան Ղարամյանը, Վարդան Դանիելյանը, մարզիչն է Արսեն Եղիազարյանը:

Հայաստանի ներկայացուցիչները շատ հաջող սկսեցին մրցումները: Մեր տղաներն առաջին տուրում 4–0 հաշվով հաղթեցին Ավստրիայի, երկրորդում 3,5–0,5 հաշվով՝ Ղազախստանի հավաքականներին: Ցավոք, երրորդ տուրում նրանք 1,5–2,5 հաշվով զիջեցին Ուկրաինա-2 թիմին:

Երեք տուրից հետո օլիմպիադայում առաջատարները երկուսն են՝ Ուկրաինայի առաջին եւ երկրորդ հավաքականները, որոնք 9,5-ական միավոր են վաստակել: Հայաստանի հավաքականն ունի 9 միավոր եւ Ռուսաստանի ընտրանու հետ ընթանում է 3–4-րդ տեղերում:

ՀԵԾԱՆՎԱՅԻՆ ՍՊՈՐՏ

Առաջատարը չփոխվեց

Իտալիայի ճանապարհներով ընթացող բազմօրյա հեծանվավազքում՝ «Վուելտայում» ինը փուլ է անցկացվել:

9-րդ փուլում եզրագիծն առաջինը հատեց ֆրանսիացի Լորան Բրոշարը,

որը 185 կմ տարածությունը հաղթահարեց 4 ժամ 33 րոպե 40 վայրկյանում: Այս հաղթանակը շատ կարեւոր է Բրոշարի համար, քանի որ նա մրցաշարեց է վերադարձել «Տուր դը Ֆրանս-98»-ի դոպինգային սկանդալներից հետո: 9-րդ փուլում երկրորդ տեղը գրավեց շվեյցարացի Օսկար Կամենզինդը, որը հաղթողից ետ մնաց 3 վայրկյանով: Իսկ հիմնական խումբն առաջատարներից ետ մնաց ավելի քան 3 րոպեով:

Ընդհանուր հաշվարկում «Վուելտան» գլխավորում է Աբրահամ Օլանոն (Իսպանիա): Հաջորդ տեղերում են Յան Ուլրիխը (Գերմանիա) եւ Պավել Տոնկովը (Ռուսաստան):

Հեծանվավազքի մասնակիցները երեկ հանգստանում էին, իսկ այսօր կմրցեն 10-րդ փուլում:

ԲԱԺԻՆԸ ՎԱՐՈՒՄ Է
ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ՇՐՋԱՆ

Ռուսաստանին պատերազմ են հայտարարել միջազգային իսլամական ահաբեկիչները

«Ֆիլադելֆիա ինկուայրեր»-ը չեչենական պատերազմի նոր բացահայտումներ է անում

Դաղստանում պատերազմը վարում են ավելի քան 10 հազար մարդուց բաղկացած, լավ վարժեցված միջազգային իսլամական խմբավորումները, որոնց անձնապես աջակցում է միջազգային ահաբեկիչ-միլիոնատեր Ուսամա Բեն Լադենը: Հենվելով ահաբեկչության դեմ պայքարի բնագավառում ամերիկացի հեղինակավոր փորձագետների կարծիքին, այս մասին տեղեկացնում է «Ֆիլադելֆիա ինկուայրեր» թերթը:

ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի հակաահաբեկչական գործունեության հարցերով առաջատար խորհրդականի խոսքերով, հակամարտությանն աջակցում են մի քանի երկրների, ներառյալ Աֆղանստան, Պակիստան եւ Սուդան (այլ աղբյուրներով նաեւ Թուրքիա–ԱՐ. Մ.), մահմեդական զինյալներ եւ ակնհայտ է, որ այդ մեծածավալ ֆինանսավորումն իրականացնում է Բեն Լադենը, ում ԱՄՆ-ը մեղադրում է Քենիայում եւ Տանզանիայում ԱՄՆ դեսպանատներում ռումբերի պայթյունների կազմակերպման մեջ: Ինչպես հայտարարել է ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատին կից ահաբեկչության եւ զանգվածային ոչնչացման զենքերի հարցերով աշխատակազմի ղեկավար Յոսուֆ Բոդանսկին, սա «զզվելի մի արշավ է, երբ ահաբեկիչները մտածում են միայն այն մասին, թե ինչպես այրեն ամբողջ Կովկասը»: Ռուս փորձագետների կարծիքով, ներկա պատերազմի վերջնանպատակը նավթով հարուստ պաշարներ ունեցող կասպիական ողջ տարածաշրջանի ապակայունացումն է եւ ոչ թե չեչենա-դաղստանյան անկախ իսլամական պետության ստեղծումը, ինչպես պնդում են ահաբեկիչների ղեկավարները: Բոդանսկու խոսքերով, զինյալների թիվը մոտ 10 հազար է, որոնք ներկայացնում են բազմազգ ուժեր եւ մի քանի ամիս առաջ զինավարժություններ են անցկացրել Չեչնիայի եւ մի շարք մահմեդական երկրների, ներառյալ Պակիստանի, Սուդանի եւ Աֆղանստանի (այլ աղբյուրներով նաեւ Թուրքիայի–ԱՐ. Մ.) ռազմահենակետերում:

Փորձագետի տվյալներով, հրոսակախմբերի անդամներ են Պակիստանի, Եգիպտոսի, Աֆղանստանի եւ այլ իսլամական երկրների խաղաղացիներ: Ընդ որում, նրանցից շատերը նախկին ԽՍՀՄ-ի դեմ կռված մոջահեդներ են:

Բեն Լադենի անձը ուսումնասիրող եւ այստեղ խորհրդային փորձագետ համարվող Բոդանսկին ահաբեկիչ միլիոնատիրոջը բնութագրել է որպես այս ամենի ետեւում կանգնած «հոգեւոր առաջնորդի»: Բեն Լադենը 1998 թ.-ից մասնակցել է համապատասխան ծրագրերի ճնարկմանը՝ դրան հրավիրելով նաեւ նվազագույնը երեք երկրների ռազմական իսլամական շարժումներ: Համաժողովի մյուս մասնակիցներն են եղել Բասաեւն իր մարդկանց հետ, պակիստանյան հետախուզության բարձրաստիճան սպաներ, ինչպես նաեւ Սուդանի ազգային իսլամական ճակատի ղեկավար Հասան Թուրաբին: Բոդանսկու խոսքերով, վախենալով ձերբակալությունից, ֆինանսավորման, զինյալների վերապատրաստման եւ զինամատակարարման բոլոր խնդիրները Բեն Լադենն իրականացրել է իր գաղտնի գործակալների միջոցով:

Իր հերթին Վիրջինիա նահանգի Արլինգտոն խաղաղում գտնվող «Պենտեգոնյան գլոբալ ինքեյիջենս սեռվիս» ընկերության ավագ խորհրդատու Բեն Վեցկեն պնդում է, որ Բեն Լադենը Դաղստանում զինյալների ֆինանսավորման համար միջոցներ էր «քանդահարաքար հայթայթում» էլեկտրոնային կապի գաղտնի ուղիներով: Վեցկեի տեղեկությունների համաձայն, զինյալների Դաղստան ներխուժումից կարճ ժամանակ առաջ Բեն Լադենը մեկշաբաթյա այցով գտնվում էր Սերժեն-Յուրտ չեչենական գյուղի մոտ գտնվող ճամբարում, որտեղ զինավարժությունների էին մասնակցում մոտ 100 զինյալներ:

Իր հերթին ԻՏԱՌ–ՏԱՍՍ-ը տեղեկացնում է, որ Չեչնիայի հարավում այժմ հայտնաբերված են երկու նոր համալիրներ, ուր զինավարժություններ են անցկացնում մեծ թվով բազմազգ զինյալներ:

ԱՐ. Մ.

Իրանում բնակվող Մահիր Ջավադովն էլ է Ղարաբաղն ուզում

ԲԱՔՈՒ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐԿ: Ադրբեջանի ներքին գործերի նախարարության ոստիկանական հատուկ նշանակության ջոկատի (ՈՀՆՋ) նախկին հրամանատարներից մեկը՝ երկրի ներկա իշխանությունների մոլի հակառակորդ, այժմ Իրանում բնակվող Մահիր Ջավադովը բաց նամակ է հղել Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին: Իր ուղերձում Ջավադովը կոչ է արել Հայաստանի նախագահին Ղարաբաղը կամավոր կերպով վերադարձնել Ադրբեջանին եւ համաձայնության գալ «եվրոպական ընդունված նորմերի» լույսի տակ երկու ժողովուրդների խաղաղ համագոյակցության շուրջ: Հակառակ դեպքում, Ջավադովը սպառնում է խնդիրը լուծել «միակողմ» կարգով: Համաձայն նրա պնդման, նոր պատերազմի ծագման դեպքում հանուն Ղարաբաղի ազատագրման պատրաստ են մարտնչել նաեւ Իրանում բնակվող միլիոնավոր ադրբեջանցիները: Հիշեցնենք, որ Մահիր Ջավադովը Ադրբեջանից հեռացել է 1995 թվականի մարտին եւ քաղաքական ապաստան է ստացել Ավստրիայում: 1999 թվականի սկզբին նա ժամանել է Իրան, որտեղ ստեղծել է նոր «ՈՀՆՋ» կուսակցությունը: Վերջինս հեսագայում վերանվանվել է «Թաքյամյուլ» (էվոլյուցիա):

Ստամբուլի խաղախաղեներից մեկը նաեւ Հայաստանին է շնորհակալություն հայտնել

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ստամբուլի Կոզինների խաղախաղեց Ջուլուն Օզդենը պատրաստել է տվել հսկա ցուցապախտակ, որի վրա արձանագրվել են շնորհակալական գրություններ բոլոր այն երկրների հասցեին, որոնք աղետի ժամանակ ձեռք են մեկնել Թուրքիային: Ցուցապախտակի վրա գետեղված են օժանդակություն կատարող երկրների գունավոր դրոշակները, որոնց կողքին այդ երկրի լեզվով գրված է «երախտապարտ ենք ձեր օժանդակության համար» բացատրությունը: Այս երկրների շարքում արձանագրված է նաեւ Հայաստանի եռագույնը եւ վրան լատինատառ գրված է հայերեն «Շնորհակալ ենք» վերտառությունը:

Հնարավոր է, որ Հիլարի Քլինթոնը այցելի Վրաստան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐԿ: Հնարավոր է, որ հոկտեմբերին ԱՄՆ նախագահի կինը՝ Հիլարի Քլինթոնը, այցելի Վրաստան: Այս լուրը վերջերս է հայտնվել Վրաստանի մամուլում՝ վկայակոչելով Վրաստանի քաղաքական շրջանակների աղբյուրները: Ու թեեւ դեռ որոշակի տեղեկություններ չկան ԱՄՆ առաջին տիկնոջ Վրաստան նախատեսվող այցի ծրագրի եւ ժամկետների առնչությամբ, համաձայն աղբյուրների, Հիլարի Քլինթոնը ամենայն հավանականությամբ կայցելի Թբիլիսի եւ Բաքու: Սեպտեմբերի 13-ին Թբիլիսիում կայացած մամուլի ասուլիսի ժամանակ էդուարդ Շեւարդնաձեն հայտարարել է, որ իրեն դեռ «ոչինչ հայտնի չէ» Հիլարի Քլինթոնի ենթադրյալ այցելության մասին: Միեւնույն ժամանակ Շեւարդնաձեն հաղորդել է, որ իր առաջիկա հանդիպումը Բիլ եւ Հիլարի Քլինթոնների հետ կկայանա սեպտեմբերի 20-23 ԱՄՆ նախատեսվող այցի ընթացքում: «Այնտեղ էլ կխոսենք», ընդգծել է նախագահը:

ՄԱՔՍՖԻԼԴ

հագուստի խանութները
Սեպտեմբերի 15-ից
հայտարարում են
Զեղչ՝ մինչեւ 40%

Հասցեն՝
Թումանյան 28 / Աբովյան 20
Հեռ. 562840
Աբովյան 46
Հեռ. 526589
Տիգրան Մեծ 46
Հեռ. 574331

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ARMENTEL

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ գրենական պիտույքների ձեռքբերման համար: Այն ձեռնարկությունները, որոնք ցանկություն կհայտնեն մասնակցելու մրցույթին, բոլոր տվյալները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեում՝
Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 622 սենյակ, ֆինանսների գլխավոր տնօրեն
հեռ. 28-01-73, 151-192:
Մրցույթին մասնակցող կազմակերպությունները՝
- պետք է ներկայացնեն տեղեկանք իրենց ֆինանսական վիճակի մասին.
- պետք է գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում
- պետք է ծրարները ներկայացնեն մինչեւ սույն թվականի սեպտեմբերի 28-ը:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՓԲ ՀԱՄԱՍԻՐՈՒՀՅՈՒԹՅՈՒՆ ՀԵՏ ԿԱՊԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ARMENTEL

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ տնտեսական ապրանքների ձեռքբերման համար: Այն ձեռնարկությունները, որոնք ցանկություն կհայտնեն մասնակցելու մրցույթին, բոլոր տվյալները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեում՝
Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 622 սենյակ, ֆինանսների գլխավոր տնօրեն
հեռ. 28-01-73, 151-192:
Մրցույթին մասնակցող կազմակերպությունները՝
- պետք է ներկայացնեն տեղեկանք իրենց ֆինանսական վիճակի մասին
- պետք է գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում
- պետք է ծրարները ներկայացնեն մինչեւ սույն թվականի սեպտեմբերի 28-ը:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՓԲ ՀԱՄԱՍԻՐՈՒՀՅՈՒԹՅՈՒՆ ՀԵՏ ԿԱՊԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ARMENTEL

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ կրակմարիչների ձեռքբերման համար: Այն ձեռնարկությունները, որոնք ցանկություն կհայտնեն մասնակցելու մրցույթին, բոլոր տվյալները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեում՝
Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 622 սենյակ, ֆինանսների գլխավոր տնօրեն
հեռ. 28-01-73, 151-192:
Մրցույթին մասնակցող կազմակերպությունները՝
- պետք է ներկայացնեն տեղեկանք իրենց ֆինանսական վիճակի մասին
- պետք է գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում
- պետք է ծրարները ներկայացնեն մինչեւ սույն թվականի սեպտեմբերի 28-ը:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՓԲ ՀԱՄԱՍԻՐՈՒՀՅՈՒԹՅՈՒՆ ՀԵՏ ԿԱՊԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ - Հայաստան
Առողջապահություն

Ալբերտ Շվեյցերի ինստիտուտը Բաց հասարակության ինստիտուտի հետ համատեղ կազմակերպում է տարածաշրջանային կոնֆերանս «Բժշկական էթիկա» թեմայով, որը տեղի կունենա սույն թվականի նոյեմբերի 10-13-ը, Թբիլիսիում:

Առողջապահական (բուժքույրեր եւ բժիշկներ) եւ սոցիալական ոլորտների աշխատողները, նախարարությունների եւ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները, իրավաբանները, փիլիսոփաները, հոգեւորականները եւ բոլոր նրանք, ովքեր զբաղվում են բժշկական էթիկայի, առողջապահության եւ մարդու իրավունքների խնդիրներով, կարող են դիմել մրցույթին մասնակցելու համար:

Մասնակիցները կապահովվեն միաժամանակյա ռուսերեն եւ անգլերեն թարգմանությամբ:

Ցանկացողները պետք է ներկայացնեն համառոտ ինքնակենսագրություն (CV), նպատակի հիմնավորում եւ 2 երաշխավորագիր:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է՝
սույն թվականի սեպտեմբերի 27-ը, ժամը 16:00-ը:
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել
ԲՀԻՕՀՀ Երեւան, Այգեձորի 53բ, հեռ. 272119, AT&T: 151 088

Պահանջվում են
Երիտասարդ հավաքարարներ:
Նախատեսված է բարձր աշխատավարձ:
Զանգահարել հետեւյալ հեռ.՝ 23-68-97

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

15 սեպտեմբեր

Հ1

17.00 Լրաբեր
17.20 Կարծառետևած կինոյի ժամ. «Արահետ դեպի երկինք»
18.00 Հեռուստասերիալ «Սիրտը»
19.00 Պարմանի
19.30 Հեռուստասերիալ «Կրճե»
20.00 Երաժշտ
20.25 Արտաքին աշխ
20.35 Տուն տանելի
21.00 Լրաբեր
21.40 Հեռուստախաղարգ
21.50 Ազգային ժողովի նիստում. հարցեր կառավարությանը
23.25 «02»
Արտանկարային հեռարձակմամբ
21.50 Գ/Ֆ «Առաջին սիրո երգը»
23.25 Փաստագրական կինոնկար «Գեւորգ է մին»
23.50 Մուլտֆիլմ «Դասը»
00.00 Լրաբեր
00.20 Կապիտալային ծնողներ
01.20 Ռուբինոն
Արտանկարային հեռարձակմամբ
02.00 Հեռուստասերիալ «Իմ երկրորդ մայրը»

Սեակուր

19.00 Մուլտիպլիկացիոն ֆիլմ «Դոնովանի կախարդական մայրը»
19.20 «Ներկայանում». Վեռնեգեի «Խնջույք Լեւիի տանը» կտավը
19.45 Բեթհովեն. կոնցերտ թիվ 1
20.30 Լուրեր
21.05 Սերիալ «Համոզված վարը փոխել չի կարելի» (3-րդ մաս)
22.20 Միւզեմ գմինեսես
22.30 Հարկային երգ. Գուսան Հավասի
22.45 Գեղարվեստական ֆիլմ «Սամուրայ»
00.30 Լուրեր

Ֆ

9.00 Տոմար
19.00 «Չոցինը» ներկայացնում է բնաշխարհ
19.30, 21.30, 23.30, 2.30 Սուրհանդակ
19.50 Սամուելի խոհանոց
20.00 Գիտաղետիր
20.30 Կամ... կամ
21.10 Չոցին
21.50 Գ/Ֆ «Ջոնիի վերջին օրերը»
24.00 Սեղոր
0.05 Երաժշտական դարպաս
0.10 Սուր սենյակ
0.30 Ֆասոն (Fasion ծրագրի շարադրանք ընտրանի)
1.10 Գ/Ֆ «Ոստիկան Սխաները-2»

Ա

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Լուրություններ
10.15 Սերիալ «Համառ սիրտ»
16.00 Լուրություններ
16.15 Մուլտսերիալ «Երեք զորսինները»
16.30 Հրաշալի ընկերախումբ
16.45 Ցանցայիների կանչը
17.10... Մինչեւ 16 եւ բարձր
17.40 Սերիալ «ՏԱՍՍ-ը լիազորված է հայտարարելու»
19.00 Լուրություններ
19.15 «Երալաշ»
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.05 Մարդը եւ օրենքը
20.45 Սերիալ «Համառ սիրտ»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.40 Թերթեւ
22.50 Գ/Ֆ «Կարգաբեկ-2 կամ պատասխան հարված»
01.00 Լուրություններ
01.15 «Սիր» տիեզերակայանի ճակատագիրը»
01.45 Սերիալ «Ուրբաթ, 13-ը»
02.35 Սերիալ «Լուրությունների ծառայություն»

РТР

7.30-10.20 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.00, 9.00, 10.00 Լուրեր
9.15 Ութքաղաքի բաժանմունք
10.20 Հումորուստա եւ առողջություն
10.30 Հեռուստախաղատես «Արեւմտյան»
11.00 Սերիալ «Միկենի»
11.50 Սերիալ «Մեր գաղտնիքի ամառը»
12.50 Հումորուստա եւ առողջություն
13.00 Իմ ընտանիքը
13.50 Հումորուստա եւ առողջություն
14.00, 18.00, 20.00, 22.00, 02.00 Լուրեր
14.20 Երկու դաշնամուր
15.10 Սերիալ «Անտոնեյա»
16.05 Սերիալ «Վայրի հրեշտակը»
17.00 Խաղեր բազմոցի վրա
17.30 Մուլտսերիալ «Օողակներ»
18.20 Ուսարդակ
19.00 Սերիալ «Կոմիսար Ռեքս»
20.30 Իմ ինչ ինչ ավելին
21.00 Սերիալ «Մարտական ճանապարհությունները»
22.45 Երաժշտական օղակ. նոր սեզոն
00.40 Դատարանական-դիտարական թոք շոու «Ինչպես են ապրում»
00.50 Ութքաղաքի բաժանմունք
01.05 «Կինոտոկ 99». փառատոնի փակման արարողությունը
02.20 Խաղեր բազմոցի վրա

Կորել է

Մնացս ծնունդների Սարգիս Սերգեյի Սմիրյանի տեխնոգրակորի գրանցման վկայականը: Գրանցման համարն է 1600294, վկայականի համարը 012661, գրանցման օրը 23.05.1995 թ.: Համարել անվավեր:

ՍՓՅՈՒՌ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (590000) տեղեկագրով (1200 դրամ) սկավառակով (3600 դրամ). INTERNET ցանցով (www.arminco.com/spyur; spyur.acc.am; armscape.com/spyur)

«Ազատ Մեծ» հրապարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Պատվեր 1118 Տպաքանակը 4000 Ստորագրված է տպագրության 14. 09. 1999 Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@